

Szüret a konyhában.

Szőlőprés

A tökéletes, gyors szőlőprés. Ne veszedőn kezi préseléssel vagy zsákkal. A gép arát meglakartja az első használatán mert több levelet és gyorsabban présel, mint minden más gép. Ezzel a géppel órákint 50 kvart szőlőt préselhet. Mint a gép működése: közepén adja a mustot, a végén a törkölyt. Egy gummisíval elvezetheti a kiperéselt levelet nagyobb edénybe vagy hordóba. Nemcsak szőlőt, hanem paradicsomot, epert vagy bármely más gyümölcsöt préselhet vele. Szabályozható durvább vagy finomabb préselésre. Könnyen szétszedhető, kezelhető, tisztítható. Legfinomabb anyagból van, nem kopik, nem rozsdásodik, nem törik. A gép magassága 13 1/2 inch, súlya 14 font. Barhova szállított erős ládába csomagolva.

A gép ára teljes felszereléssel, egy tartalék szűrővel együtt \$7.95

FIGYELEM! Mindenki tudja, hogy a szőlőprést most nagy szükség lesz. Csak zivód ideig adhatom ebben az árban, azért rendelje meg most, ha kell, kéznél legyen. Utánvéttel nem szállítok! Rendelésével együtt küldje be a pénzt.

S. Rác 221 EAST 19th STREET NEW YORK, N. Y.

TALÁLMAJNYOK NYERIK MEG A HÁBORUT Kérje INGYENES könyvcselekményeket és KULÓN listákat, mely a háború folytán szükséges találmányok jegyzékét tartalmazza. A. M. WILSON szabadalmi ügyvéd 310 VICTOR BUILDING, WASHINGTON, D. C.

21 KÖVES VASUTI ÓRA. 7.95 Kérje INGYENES könyvcselekményeket és KULÓN listákat, mely a háború folytán szükséges találmányok jegyzékét tartalmazza. A. M. WILSON szabadalmi ügyvéd 310 VICTOR BUILDING, WASHINGTON, D. C.

TALÁLMAJNYT KÖNYVEN CSINÁLHATJA HA TUD ERŐSEN GONDOLKOZNI. Eppen MOSTAN és APAN ITTEN van a fellátó nagy átsáma egy ügyes gondolat hirt és nagyot hozhat, amit képtelen megtenni AZT TEGYE NEG MOST. Találmányok értékesek és mindenki segítünk, hogy az ötleteket megkapja. Ha van találmánya, vagy ha akar egyet csinálni, írjon azonnal UJ MAGYAR KÖNYVYONKERT, mi azt ingyen és pontosan elküldjük. Szakavatott segítségünk és tanácsunk mindig ingyen kapható és ha elküldi mindjárt vagy rajt magyar leírás, ingyen megvizsgáljuk és okmányozzuk, törvényes igazolmányunkkal megvédiük. Mikor megszerzette a szabadalmat, saját költségén hirdeti az egész országban, HOGY AZT EL IS ADHASSA. Iradjon a világ legnagyobb szabadalmi irodája, Washingtonban, saját kétszázézer dolláros épületében van.

VICTOR J. EVANS & CO. Victor Bldg. A. Washington, D. C.

ichtmann Anti zer raktára a magyarság árt halászok, hanem a rizni akarom. magyart! ichtmann Anti McKeesport, PA. McKeesport. 233 35 33 41 44 47 50 53 56

SZABADSÁG

Beolvadt lapok: Magyar Híradó, Magyarok Otllaga, Esti Újság, Amerikai Hírlap, Magyar Napilap, Magyar Hírmondó, Californiai Magyar Farmer. NO. 239. SZAM. TWENTY-NINTH YEAR. Cleveland, New York, Chicago, Pittsburgh, Detroit, Szombathely, 1919. október 11. HUSZONKILENCEZEDI ÉVFOLYAM. EGYES SZAM ÁRA 2 CENT.

KIFOSZTJÁK A NEMZETI MUZEUMOT

Az ellenség szive.

A "Manchester Guardian" Anglia legismertebb liberális napilapja, gyűjtést indított a magyarországi szörnyű szenvedés enyhítése érdekében. A gyűjtéssel kapcsolatban írja ez az újság: "Budapestben 21,000 beteg szenved a kórházakban minden ellátás nélkül. Nincs se fehérnemű, se gyógyszer a kórházak részére. Naponta tüzegesen halnak meg emberek, mert a leggyorsabb gyógyszerhez sem juthatnak." És az "ellenség", a "kalmár angol" pénzt gyűjt a haladó magyarok megmentése érdekében.

Herbert Hoover

Akinek segítő szervezete gondot fog viselni a magyarországi inséges gyermekekre is.

Az az amerikai, akinél jobban senkit nem becsülnék ma Európában: H. Hoover; Mikor oda átmélt, csak az American Relief Administration feje volt. A közelmúlt napokban pedig úgy tért vissza az új világba, mint aki Wilson elnök távozása óta a legnagyobb felelősséget viselte a legnagyobb hatalommal bírt. Kezde azzal, hogy a háború alatt Belgiumot étette a mikor viszatért: akkor már ő gondoskodott a táplálékáról a Rajnától kelet felé egész Európának. Hogy ezt megtehesse, egész vasutakat vett át a maga kezébe. Utvonulatokat, telefon és táviró rendszereket épített át a maga céljainak megfelelőleg. Megbízottait, képviselőit ott lehet találni még ma is Európa minden nagyobb városában s mivel ezek ennyivalótt vittek magukkal s nem pusztulást meg háborút, ezek voltak az egyedüli egyenruhás emberek, akiket mindenhol kivétel nélkül tárt karokkal fogadott a nép.

Lane helyügyminiszter a jelenleg folyamatban lévő munkás konferenciáról azt állította, hogy a jelenleg legfontosabb tanácskozás. A nagyfontosságú konferenciának egyetlen női tagja: Sara O. Conboy, a textil munkások szervezetének pénztárosa és titkára. Wilson munkügyi miniszter a konferencián egyik kimagasló alakja.

HIÁBA TILTAKOZNAK ROMÁNIA RABLÁSAI ELLEN BUDAPESTEN

A Magyar Nemzeti Muzzeumot, a szövetséges bizottság tiltakozása ellenére ki akarják fosztani a románok.

A tiltakozó hercegprimás

A nagyváradi püspök hagyatékára fáj a románok foga. — Bandholz tábornok erőlyes közbelépése a rablás ellen.

Budapest, október 8. — Miután csaknem teljesen meztelenre vetkőztették egész Magyarországot a románok, most azon dolgoznak, hogy a katolikus egyház vagyonát káparintsák meg. A budapesti amerikai bizottság ideiglenesen megakadályozta ugyan a tervek keresztülvitelét, de a románok nyíltan szembeállnak a szövetséges hatalmak budapesti képviselőivel és kijelentették, hogy minden tiltakozás ellenére is elvisznek mindent, amit csak akarnak. — saját felelősségükre. A románok példátlan eljárása ellen legelőször Osernoch János, esztergomi érsek, Magyarország hercegprimása emelte fel szavát.

Megbízható források újságolják, hogy a románok előzetesen bejelentették igényüket több olyan értékes tárgyra, melyet a Magyar Nemzeti Muzzeum őriz, de a szövetségesek képviselői kijelentették, nem nyuljanak mindaddig semmire, amíg bizottság nem küldenek a követelés megbírálására.

A szövetségesek képviselőinek intézkedését nem respektálták azonban a románok és ezt Bandholz tábornok, az Egyesült Államok képviselője idejűk megállapította. Az amerikai tábornok, Loree ezredes és egy közkatona kiserejében megjelent a muzzeumban, hogy személyesen megállapítsa a tényállást.

A muzzeum előtt erős katonai őrseget hagytak a románok és a román katonák elárulták, hogy Serbeseu tábornok tizenegy nagy teher szállító kocsi-val megjelent már a muzzeum előtt, hogy elszállítsa a kizemelt holmit. A muzzeum igazgatója megtagadta azonban a kulcsok átadását, mire Serbeseu azzal a kijelentéssel távozott, hogy másnap reggel visszajön és erőszakkal elvisz mindent. Azt is mondta, hogy ha szükséges, hivatalos engedélyt szerez Madarecu és Diamandi tábornokoktól, Románia diplomáciai képviselőitől. Bandholz tábornok ezután magához vette a kulcsokat, lepecsételte az ajtókat és jegyzéket hagyott hátra, melyben megírta cselekedetét és kijelentette, hogy a muzzeum tartalma a szövetséges bizottságának ellenőrzése alá került. Bandholz tábornok eljárását helytelen tudomásul vették a szövetséges hatalmak képviselői és az esteről azonnal hivatalosan értesítették a román kormány képviselőit.

Mind ezek ellenére később azt a levelet kapta a bizottság "Madarecu és Diamandi" aláírással, hogy ők saját felelősségükre elszállítják a kizemelt holmit. Ezideig nem váltották be fejegetésüket a románok és a szövetségesek képviselői nagy érdeklődéssel várják a fejleményeket.

Az esztergomi érsek levelében tudatta a szövetségesek bizottságával, hogy a románok főképp az elhunyt nagyváradi püspök magán-gyűjteményével és kijelentették, hogy minden tiltakozás ellenére is elvisznek mindent, amit csak akarnak. — saját felelősségükre. A románok példátlan eljárása ellen legelőször Osernoch János, esztergomi érsek, Magyarország hercegprimása emelte fel szavát.

Megbízható források újságolják, hogy a románok előzetesen bejelentették igényüket több olyan értékes tárgyra, melyet a Magyar Nemzeti Muzzeum őriz, de a szövetségesek képviselői kijelentették, nem nyuljanak mindaddig semmire, amíg bizottság nem küldenek a követelés megbírálására.

A szövetségesek képviselőinek intézkedését nem respektálták azonban a románok és ezt Bandholz tábornok, az Egyesült Államok képviselője idejűk megállapította. Az amerikai tábornok, Loree ezredes és egy közkatona kiserejében megjelent a muzzeumban, hogy személyesen megállapítsa a tényállást.

A muzzeum előtt erős katonai őrseget hagytak a románok és a román katonák elárulták, hogy Serbeseu tábornok tizenegy nagy teher szállító kocsi-val megjelent már a muzzeum előtt, hogy elszállítsa a kizemelt holmit. A muzzeum igazgatója megtagadta azonban a kulcsok átadását, mire Serbeseu azzal a kijelentéssel távozott, hogy másnap reggel visszajön és erőszakkal elvisz mindent. Azt is mondta, hogy ha szükséges, hivatalos engedélyt szerez Madarecu és Diamandi tábornokoktól, Románia diplomáciai képviselőitől. Bandholz tábornok ezután magához vette a kulcsokat, lepecsételte az ajtókat és jegyzéket hagyott hátra, melyben megírta cselekedetét és kijelentette, hogy a muzzeum tartalma a szövetséges bizottságának ellenőrzése alá került. Bandholz tábornok eljárását helytelen tudomásul vették a szövetséges hatalmak képviselői és az esteről azonnal hivatalosan értesítették a román kormány képviselőit.

Mind ezek ellenére később azt a levelet kapta a bizottság "Madarecu és Diamandi" aláírással, hogy ők saját felelősségükre elszállítják a kizemelt holmit. Ezideig nem váltották be fejegetésüket a románok és a szövetségesek képviselői nagy érdeklődéssel várják a fejleményeket.

NAGYFONTOSÁGU KÉRDÉSEK A WASHINGTONI KONFERENCIÁN

A munkásság nevében a csoport elnöke, Gompers terjesztette elő a javaslatokat. Közvetített ajánlanak az acélsztrájkban.

Washington, okt. 9. Az itteni nagy ipari konferencia fontossága most már teljes egészében kezd kidomborodni. Hogy mily égető fontosságú kérdésekben kell a konferenciának megoldást keresnie, azt legjobban mutatják azok az indítványok, melyeket az érdekelt csoportok benyújtottak, avagy benyújtani terveznek.

Különösen érdekesek a munkások csoportjának indítványai, melyet Gompers, a csoport elnöke terjesztett elő. Így azt is indítványozza, Gompers a csoportnak a megbízásból, hogy a konferencia haladéktalanul kísérelje meg az egyeztetést az acélsztrájkban, hogy nevezzen ki egyeztető bizottságot és hogy amíg ez a bizottság a maga döntőbírói hatáskörében eljár, a sztrájkoló munkások térjenek vissza a munkába. Gompers tév szerint ebben az egyeztető bizottságban a három konferenciális csoport mindenike egy-egy taggal venne részt.

A munkások által előterjesztett egyéb javaslatokat ezeket indítványozta kimondatni a konferencián:

"A munkások megvann a joga ahhoz, hogy szervezkedjék és hogy kollektíve kössön szerződéseket, valamint, hogy a saját-maga választotta képviselőikkel képviseltesse magát mindenféle tárgyalásaiban."

"Biztosítandó a szabad szó, a szabad sajtó és a szabad gyűlékezési jog."

"A munkáltatóknak is megvann a joga ahhoz, hogy egyesületeket alkossanak és a munkásaikkal kollektíve szerződjenek."

Fontos jelentés.

Páris, október 7. — Sir George Clerk, aki a szövetségesek megbízásából felkereste Bukarestet és a magyar-román helyzetet tanulmányozta, visszaérkezett Párisba. A fontos küldetéssel megbízott követ holnap számol be arról, mit látott a románok által elfoglalt magyar területek és mi a tulajdonképpeni helyzet Románia és Magyarország között.

A SZERZŐDÉS ÉLETBE LÉP KÉT HÉT MULVA MONDJÁK PÁRSBAN

Párisban biztosra veszik, hogy a békeszerződés végleg érvénybe lép két hét múlva.

AZ OLASZ MAGATARTÁS.

Az olasz király dekrétuma szétette a békeszerződés érvénybe lépését.

Párisból jelentik: A francia sajtó szerint a békeszerződés két hét múlva érvénybe lép, tekintettel az olasz király dekrétumára, amely kijelenti, hogy Olaszország elfogadta a szerződést szintén. A békekonferencia köreiből sok vita van amiatt, hogy a szerződést el kell-e fogadni még az olasz parlamentnek is, hogy azt lehessen mondani: Olaszország elfogadta a békeszerződést.

Mielőtt a királyi dekrétum megjelent volna, Olaszország kijelentette, hogy a szerződés elfogadásához az olasz kormány értelmében szükséges az, hogy a parlament is elfogadja. Különösen azért, mert a szerződés területváltozásokról is intézkedik.

A NEMET KORMÁNYT VÁLSÁG FENYEGETI

Az Ebert-Bauer-Müller kormány ellen igen erős pártok vették fel a harcot.

MINDENKI ELÉGEDETLEN.

A különböző irányzatok más és más kormányalakulást szeretnének látni.

Berlin, okt. 9. Az Ebert-Bauer-Müller-féle kormányt hatalmas válság fenyegeti és igen nagy erők küzdenek a megbuktatásának elérésére.

Ezt a sajtó is elismeri; úgy a baloldal, mint a jobboldal nyíltan tárgyalja és maga a kormány is igen jól tudja, hogy óriási erők küzdenek a megbuktatására és új kormányalakulást létesítésére.

A kormány sajtóorgánuma "a közpóztályok diktatúráját" propagálja; míg a konzervatív lapok nyíltan emlegetik a monarchiát, vagy valami reakcionárius kormányalakulást és a balpárti sajtó mindent megtesz arra, hogy novemberre radikális kormányalakulást jövesse létre.

Mindenki el van készülve, hogy az elégedetlen elemek a késő őszt és a telet, a maga nékülözéseivel, fogják arra fel-

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

IX. AZ OSZTRÁK-MAGYAR MONARCHIA NYAVALYAI — A POTIOREK. "MAJD MEGTANITOM ÉN ÖKET MEGHALNI"

Ez a címe annak a cikknek, mely BIRÓ LAJOS tollából a Szabadság legközelebbi számában jelenik meg. — Olvassa Bíró Lajos cikkeit, napról-napra fokozódik érdekességük!

kövefi...rel-napra ügyfeleink az feladott pénz

debb idő alatt...ami nem is esoda, mert

rendszerünk...bb

ink pontosak és Jelki...ért akár kicsiny, akár

árfolyam...uk a koronát

neg ha általunk...ronát.

éső árfolyam mellett koronát...r tetszése szerint rendelke-

BETÉT...si módja, nért biztos. Állami

helyen van. Ha otthon tart...szép szavakkal gonosz embe-

széket...és kamatot is fizetünk

Állami Bank...83rd Street corner

ARK CITY

egtmadott egy néget, aki ép... munkáid jött a gyárból.

Innen a rendörök egy szom...éd utcába szaladtak, ahol egy

lák csoport sztrájkoló megtá...adta a loyális munkásoknak a

lázait. Itt tizenhét tartóztat...ak le és egy ember szenved-

BETEGET FIGYELMEBE!

Orvosi tanács ingyen. Minden beteg...legesen lez Készítve, bármiféle

DR. A. NEUMAN...47 Ellison St. Paterson, N. J.

Ujabb halálos balesetek.

A verseny második napján...már öt géppel kevesebb volt

Elvesztette életét D. H. Cris...ey kapitány is, valamint uti-

L. E. O. Charlton vezérörn...gy a washingtoni angol

FRISS PIÓCAK ÉRKEZTEK!

EMIL NEW YORK

REPÜLŐ VERSENY OCEÁNÓL OCEÁNIG ÉS ONNAN VISSZA

A New York állami Mincelől...48 repülőgép indult el San

HALALOS BALESETEK.

Egy De Haviland gépen B. W...Maynard hadnagy vezetett

Mineola, N. Y., okt. 9. Szer...dán kora reggel 48 repü-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A Mineolából elindult gépe...ket szerdán délután H. E. Hart-

A gépe összetört és úgy 6...mint megfigyelője, súlyos sérü-

Mészarlástól félnek.

As ifjútörök mind agresszi...vabbak lesznek. — Még a trón

Párisból jelentik: A párisi ál...talanos nézet szerint a jelenlegi

Crowell helyettes hadügym...niszter balesete.

Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

ISMÉT FENYEGET AZ IEJU TÜRÖKÖKNEK A HATALOMRA JUTÁSA

Franciaország a békének nagy...veszedelmét látja a törökorszá-

As ifjútörök mind agresszi...vabbak lesznek. — Még a trón

Párisból jelentik: A párisi ál...talanos nézet szerint a jelenlegi

Crowell helyettes hadügym...niszter balesete.

Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

A Mineolában is történt bal...eset, aminek majdnem áldozat

ÜLDÖZIK A SZTRÁJKRA IZGÁTO RADIKÁLIS ACÉLMUNKÁSOkat

Weirton, W. Va.-ból elsvartak...100 finn asztrájkoló I. W. W.

A WARRENI BÉKE.

Lorainból (O.) kiverték a...asztrájkra izgatónak az acéltel-

Weirton, W. Va., okt. 9. A...bolshhevik elemek határozottan

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A kiverők munkások közül...vagy 100 Stenbenvillebe érke-

A YANKEE SZESZRÖL AUSZTRIA OLDJA FEL A HÁBORUS TILALMAT

A prohibíció hívei szerint mind...addig, míg az Egyesült Áll-

ADDIG TILOS A SZESZ.

A háborus prohibíció addig...nem szűnik meg, amíg háboru

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

Washingtonból jelentik: —...Lehet, hogy a háborus szesz

WILSON ELNÖK A FAJHABORURÓL

Egy néger professor levele az...elnökhez. — Wilson beismeri

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

Tuskegee, Alabama, okt. 8. D...rr. Robert M. Moton az itte-

A SZÉPSÉG TITKA

azóta, hogy a világhíri clevelandi Vörös Kereszt Pa...tika tulajdonosa, kitüntetett okleveles magyar és

LILIAM CSOKROT

feltalálták, nagyon egyszerű dolog. Egyszerűen meg...hozhatja ezt a csodaszert, használja az ahhoz mellékelt

A Liliom Csokor négy szerből: Liliom Krém, Liliom Szappan, Liliom Puder, Liliom Tejből áll s ára két dollár s 10 cent bértentve.

Férfiak és nők

akik tudják, hogy az arc a lélek tükré s a tiszta, sima...arcból a legjobb ajánlólevél az életben, egyaránt bá-

Vörös Kereszt Patika

8901 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, OHIO

A szerződés életbe lép két hét múlva — mondják Párisban.

Egy római érkezt távirat szerint a Corriere Della Sera-ban cikk jelent meg, amely azt fejtegeti, hogy a békeszerződés elfogadásához a királyi dekrétum utáni elg.

Nagyfontosságú kérdések a washingtoni konferencián.

A közönség csoportja még azt is kívánja, hogy a munkálatok ismerjék el a munkásoknak szenvedési jogát.

A német kormányt válság fenyegeti.

használni, hogy a kormány ellen komoly akciók — kezdjenek.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

A német kormányt válság fenyegeti.

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGY ÉS Közjegyzői ügyben forduljon teljes bizalommal az alanti címre, ahol pontos és becsületes kiszolgálásban fog részesülni. JOHN NÉMETH JR. BANKER, 437 Penn Avenue Pittsburgh, Pa.

HOZZA MAGÁT RENDBE mielőtt haza megy az ÓHAZÁBA Forduljon bizalommal a Szent Erzsébet Első Magyar Gyógyszertárhoz 9115 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O. Amerika legtekintélyesebb patikájához, hol bajára a legjobb orvosságot kapja. Minnen levélre díjmentesen és teljes Titoktartás mellett válaszolunk.

West Virginia állam hatóságai által engedélyezett és annak felügyelete alatt álló MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODA. Pénzt küldök az Ön házába teljes felelősség mellett akár a MAGYAR PÓSTAKARÉKPÉNZTÁRBA, akár más bankba, vagy címre, a legelőször napi árfolyamon. Mielőtt pénzt akar küldeni, írjon írásként. Frank A. Olasz WELCH, W. VA. A póttával szemben.

CLEVELANDI HIREK

A RAWLINGS KÖZMŰVELŐDÉSI KÖZPONT MEGNYITÁSA.

MA ESTE ISMÉT MEGKEZDI TÁRSADALMI ÉS KÖZMŰVELŐDÉSI MUNKÁJÁT A RAWLINGS SCHOOLBAN EZ A HASZNOS INTÉZMÉNY.

Mindenkit szívesen lát a vese tőség a megnyitó ünnepélyen. — Érdekes műsor lesz. — Mit nyújt a köznevelődési központ.

Most két éve, a városi iskola-hatóság nagyszériú társadalmi és köznevelődési munkára adta át a Rawlings-utcai iskola pompás helyiségeit. A munka akkor szépen haladt egy éven át, de a rákövetkező évben szünetelt. Most újra megkezdik a munkát, az első évind még nagyobb előkészülettel és jobb felszereléssel. A munkát az iskola részéről annak igazgatója, P. H. Powers és a két évvel ezelőtti vezető Mrs. Ora Dunham fogják irányítani, s a magyar negyed vezető emberei, Jellekészek, orvosok, ügyvédek, üzletemberek állanak mellettük munkájukban. A munka célja a magyarság nevelése, művelődésének előmozdítása, szórakoztatása és ebben a társadalmi központban egyesítése. Megérdemli hát a munka, hogy a magyar családok pártolják azt, csak saját javukat mozdítják vele elő.

A nagy munkát ez a Rawlings utcai Köznevelődési Központ ma este kezdi meg az első köznevelődési estély megkezdésével. Az estély első része felvétel, ifjak és gyermekek részére pont 7 órakor kezdődik. Két óra mozgásfeladatokat mutatnak be s zenekar fogja gyönyörködtetni a közönséget.

A második rész 8 órakor veszi kezdetét, de ezen már csak ifjak és felnőttek lehetnek jelen. A műsor ezután a következő lesz.

1. Megnyitó beszédet mond P. H. Powers, Rawlings utcai iskola igazgatója.

2. Beszédet tart J. E. Carothers, a clevelandi iskolák helyettes főigazgatója, a köznevelődési központok vezetője.

3. Előadást tart dr. Baracs Henrik.

4. Zene.

5. Beszédet tart Carl Vrooman, amerikaiassági igazgató.

6. America. Énekli a közönség.

Az angol beszédet dr. Winter Arthur fogja magyarul tolmácsolni.

Menjünk el a megnyitó ünnepélyre minél többen, hadd lássa az iskolahatóság, hogy a magyarság megragadja a művelődési alkalmakat s hogy az a munka, amit érdekében végez, nem hiábavaló.

A Rawlings iskolában lesz a megnyitó ünnepély. A nagyterembe a Rawlings avenuei bejáraton keresztül juthatunk be.

AZ ACÉLMUNKÁSOK SZTRÁJKJA.

A National Screw & Tack Company munkásai nem engedték követeléseikből. — A Hardware Co. telephére kezdenek visszatérni a sztrájkolók.

A clevelandi acélmunkások és az acélgyáralátalakítók küzdelme még ma is változatlan. Ezt úgy a gyárosok, mint a sztrájkvezérek beismerték.

Az American Steel & Wire Company HP. telephé a munkások egyharmada s a Lake Erie Bolt & Nut Company telephé egy 100 ember termelését, egybeült tétlenül állanak a gépek.

Az acélgyárokon kívül tudvalevően megállott a munka a National Screw & Tack Company Stanton avenuei gyárában is. Ennek a gyárnak munkássága gyűlést tartott a Federation of Labor termében és megújították a nyolc órási munkanapra, a másfélszeres overtime munkabére és a 20 per-

centes fizetésemelésre vonatkozó követeléseiket.

A Cleveland Hardware Company Lakeside avenuei gyárába állítólag kezdnek visszatérni a drop forgerek, akik hétfőn reggel léptek sztrájkba. A sztrájkolók száma 200 volt.

Ugyanennek a társaságnak newburgi telephé, ahol 600 munkás szokott dolgozni, egészen tétlenül a sztrájk következtében.

Az acélmunkások szervezői szerint a Lakeside avenuei gyárában azért nem sikerült a sztrájk, mert a munkásság szervezetenl indult bele, a newburgi telephé az acélmunkások szervezői szervezték a munkásságot, amely ki is fog tartani.

PALÁSTHY SÁNDOR SZINTÁRSULATA
október hó 12-én vasárnap
DELUTAN 2.30-KOR
A PROSPECT SZÍNHÁZBAN (Prospect Ave.) színi kerül
HUSZAR MARGIT színművésznővel a címszerepben és a társulat összes tagjainak feltevével Strauss János gyönyörű zenéjű, három felvonású operettje a

MILLIÁRDOS KISSZONY
Rendező: Palásthy Sándor. Karnagy: Mártonfalvy György.
EAST PITTSBURGH: október 10-án, péntek este a Magyar Házban az Elmúlt Harangok.
YOUNGSTOWN: október 11-én, szombat este a Kossuth Körben a Milliárdos Kisszöny.
AKRON: október hó 12-én, vasárnap este, a South High Schoolban (W. Thornton St.) a Milliárdos Kisszöny.

LELKETLEN AUTOMOBIL A TESTVÉRISÉG VEZETŐ. SZMÓKERJE.
Elrobbant, miután elütött egy fiatalembert. — Felborult autót. — Elütött asszony.
A Fairview Park kórházba bezútot koponyával szállították be a 18 éves Vernon Burr west salemi lakost. A szerencsétlen fiatalembert Dover közelében elütötte egy automobil, amely azonban nem állott meg a baleset után, hanem tovább robbogott.

CLEVELAND ADÓSSÁGA
A város minden lakosára 100 dollár adósság jut.
John A. Zangerle megyei számvévo jelentést adott ki Cleveland anyagi helyzetéről a többi nagy városok helyzetével összehasonlítva.

ROZSALÁNC HELYETT KÉZBILINGS.
Akit a házassági engedély hivatalban tartóztattak le.
Frank Zizelman, a Probate Court jegyzője, aki a házassági engedélyeket állítja ki, nagyot nézett tegnap, amidőn megjelent előtte egy jegyespár s a férfi Robert Goodon nevet irt a folyamodvány irlapra.

Ha Rheumában szenved.
Sloan's Liniment kézzel tartandó fájdalom és kátsálmak csodája.
MERT várná meg, míg a súlyos fájdalom, kimerültség esetén szurások, fájós izom, sciatica vagy felfújás kinyit, mikor Sloan's Liniment megkaldalyozza, testét jó karban tartja.

A BEVÁNDORLÁS MEGSZORÍTÁSA
Washington, okt. 8. A képviselőház bevándorlási bizottsága most tárgyalja a kormány ama javaslatát, amely a bevándorlást egyelőre továbbra is megakarja szigorítani. A bizottság előtt megjelent Lansing külügyminiszter is, aki hangzottatta annak szükségességét, hogy a háborús bevándorlási törvényt még egy esztendőre meg kell hosszabbítani. A külügyminiszter reámutatott arra, hogy a világ összes államai különböző szigorításokat tesznek a bevándorlásra, hogy kizárják a háború következtében várható népvándorlás nyomán a nem kívánt elemek bevándorlását.

HALÁLOZÁS.
Sipőcz György honfitársunk még alig volt 18 éves, amikor a kéréletlenül halál elragadta az első sorából szeptember 10-én. Sipos György tudójában szenvedett körülbelül egy év óta és bár özvegye és édesanyja minden lehetőséget elkövetett, hogy megmentse, a szerencsétlen fiú segíteni nem lehetett. Sipőcz György édesapja, Sipőcz István márfél évvel ezelőtt halálozott el ugyancsak a gyilkos kör közeletében. Sipőcz István és családja Kapuvár, Sopronmegyei kerület ki Amerikába 14 év előtt. Az özvegy bántában az egész south bendi magyarság osztozik. A gyászbarát-nyitánál meg van egy fia, István. Sipőcz György kihalt tetemet a Cedar-Grove temetőben helyezték örök nyugalomra szeptember 12-én.

ELFOGOTT PÁLINKAFŐZŐK.
Az E. 93rd streeti Bajkin testvérek a szövetségi hatóság kezében.
Pálinkát főzni szigorúan tilos, mégis vannak, különösen a bevándoroltak közt sokan, akik szerencsét próbálnak vele. A 2636 E. 93rd streeten lakó John Bajkin és Detmer Bajkin romániai származású ifjúszeresek is akartak egy kis szivertőt s annak révén pénzt csinálni, de rajtavesztettek.

A SZABADSÁG IRÓDAI ÉS KÉPVISELŐI
NEW YORKI IRÓDA:
603 Tribune Bldg., 164 Nassau St.
PITTSBURGHI IRÓDA:
210 Backwell Bldg., Cor. Grant & Diamond St.
BRIDGEPORTI IRÓDA:
2260 Fairfield Ave.
PERTH AMBOY, N. J. IRÓDA:
Irodavezető: Oravecz Imre.
PHILADELPHIA, PA. IRÓDA:
Irodavezető: Ellinfield Károly.
JOHNSTOWN IRÓDA:
Megbízott: Geary Miklós, Rosetter, Pa.
SOUTH BETHLEHEMI IRÓDA:
Irodavezető: Granstein Izidor.
BUFFALO IRÓDA:
41 Exchange St. & 118 Military Rd.
CHICAGO IRÓDA:
52 W. North Ave. Barton 210.
MILWAUKEE IRÓDA:
Irodavezető: Sztanley Ferenc.
SOUTH BENDI IRÓDA:
Irodavezető: Fodor Gyula.
DETROIT IRÓDA:
212 West Jefferson Ave.
AKRONI IRÓDA:
Irodavezető: Juhász József.
LORAINI IRÓDA:
Irodavezető: Magyar Imre, Kertlér István, Kelly, Amherst, Palmsville, Fairport, Akron, Columbus, O. és Erie, Pa.
YOUNGSTOWN IRÓDA:
Irodavezető: Mihók Sándor.
WHEELING, W. VA., MARTINSFERRY, DILLONVILLE, CONGO, D. ES KÖRNYÉKE.
Megbízott: Jankó J. Árpád, 700 Huron Rd., Cleveland, Ohio.
WEST VIRGINIA ÉS VIRGINIA ÁLLAMOK:
Irodavezető: Anzuresky Gyula, Caldwellburg, Ky.

WILLIAM Z. FOSTER
A sztrájkoló acéltelapi munkások szervezetének titkára, akit az elmúlt pénteken hallgatott ki a szenátus vizsgáló bizottsága.

BETEG EMBEREK Jöjjetek hozzám!
Ha krónikus bajban szenvedtek, olyan orvost keressetek fel, akinek hosszú évek gyakorlata áll a háta mögött a krónikus, ideges és komplikált bajok kezelésében, olyan, aki meg fogja mondani nektek, hogy tud-e segíteni, még pedig gondos és hatékony vizsgálat után, mely megmutatja az igazi egészségi állapotot és aki képes arra, hogy újból az egészségi útjára vezessen benneteket.
Ha krónikus, ideges, bór vagy komplikált bajokban, ha gyomor, bél, vagy májzavarokban, ha fejfájásban, hátfájásban, ízületi fájdalomban, szédülésben szenved, ha kiűzött vannak, ha hurut bántja az orrban, a torokban, vagy a fejben, kérje ki azonnal a tanácsomat. A késedelem veszélyes lehet.
Office Hours: Vasárnap, D. e. 10-től.
DR. KENEALY
647 Euclid Ave. 2-ik emelet, Cleveland, Ohio
AZ ÚJ IDEA SÜTŐDE FELETT, Republic Building

MEGHÍVÓ.
Az Első Magyar Presbiterián Egyház Ifjúsága az egyház javára, 1919. évi október hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor, a Bulas (Cleveland-féle) Hallban (1100 Buckeye Road & E. 111. Str.) sarak NAGY SZERETI TÁNCMULTSÁGOT rendez.
A zongoristát Kovács György zenekara szolgáltatja.
Bélelt díj 35 cent.
Cleveland ösztönmagyságát tiszteltetl megújva
Rendezőség: 240, 50, 52

FELHÍVÁS.
A W. O. W. 212 Magyarhon osztály tagjait értesítjük, hogy egyelőre október hó 12-én, vasárnap RENDES GYŰLEST tart és felhívjuk mindazokat, akik tagsági díjukat ismeretlenségük vagy gyermekeik által fizetik be, szíveskedjenek egyben az e hó 19-én meg tartandó jubileumi ünnepélyi vacsora-jegyüket is \$1.50-ért megvásárolni, mert az az egytel határozata értelmében minden egyes lagra kötelező.
a Rendezőség: 240, 50, 52

FÉRFIAK ÉS NŐK bármilyen bajukban a legmegbízhatóbb gyógyszerkezelés szerkesztők be a
KEPES GYÓGYSZERTÁRBAN
2017 W. 24th St. Cleveland, O.

HONFITÁRSÁK!
Ha jól és olcsón akarnak ékszeresek jutni, keressék fel, vagy írjanak a Cleveland, O. magyar negyednek legnépszerűbb magyar ékszerüzletében. Nagy raktárunk van hazai fülbevalókban, karika és kőves gyűrűkben, továbbá mindenféle órákban. — Üzletünk gránátokban. — Üzletünk 15 éves múltja biztosítja a jó és rendes kiszolgálást. Hazai és amerikai órákat és ékszerket jótállás mellett javítok.
KLEIN JEWELRY CO.
8932 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.

4% A BUDAPESTI KERESKEDELMI BANKKAL az összeköttetést kieszközöltük. Magyar koronákat utalunk át jótállás mellett.
LORAIN STR. SAVINGS AND TRUST CO.
Lorain és Fulton sarak.
Bankunk szombaton 6 óráig van nyitva.
4%

Dr. Király L. Albert
MAGYAR ORVOS ÉS SEBÉSZ
IRODA ÓRAK: Reggel 9.30—11. délután 3—5, este 6.30—7.30. Vasárnap délelőtt 10—11.
United Bank Building, 20—211. Lorain és West 25-ik Street sarkán. Irodai Tel. Central 3762 W. LAKÁS: 1430 WEST 101-IK UTCA. Ohio State Lorain 683—W.

PÉNZKÜLDÉS EURÓPÁBA.
Most van a legjobb alkalma rokonainak és barátainak pénzt küldeni Európába, amíg az árak olcsók. Ez az iróda 30 év óta áll fenn és sok ezer dollárt küldött Európába, anélkül, hogy a feladók egy pennyt is veszítettek volna.
Szolgálhatunk Önnek is?
Mi meghatalmazott ügynökei vagyunk az összes európai hajótársulatoknak.
INTERNATIONAL STEAMSHIP AGENCY
Szepessy L. József utódoai.
9117 BUCKEYE ROAD, CLEVELAND, O.
Telefonok: Bell Garfield 5053.— Ohio State Princeton 2456 W.

BUDAPESTI KERESKEDELMI BANKKAL
Egy fő... Beszélget... ter leány... proleáro... szobában... BUDAPESTI KERESKEDELMI BANKKAL
Egy... Heaton... szuffrag... cossainak... sult Állam... jogaiért... nemzetköz... igazgatósa... azokon a... is, amely... rodalmaim... tottak a... Az 1913... fél eszt... kitörése... nemzetköz... pesten... Több kivá... saságában... is eljutott... ez alkalom... magyar... vására Nap... dapesten... eleven, s... mely hatá... visszatér... te eléggé... város széps... Most a... mét körüta... Vorse Euro... gatta azok... annak elott... tanuinja leg... nak, amely... idézett elo... ban és azok... az utazás... McCall's Ma... vi számában... címe, hogy... semmit sem... ugyszólván... gyarországi... magyar főv... abból az idő... munkisták ur... A cikk h... vetkező... Az első... Budapesten... vil élszema... uralkodók... ban: a szür... egyhangu sz... utékat ura... mairól alác... és az erkély... díszítések... cákon ugyis... lom nincsen... rézt be van... természetle... ránehezedik... ra, olyan ha... lore, mintha... kott ünnepe... Budapest né... Isteneim... hányzor gon... városra, ame... suffragete... naggyűlés... ge voltam... lyen kedvese... a magyar nő... láncai békly... rost és az... némaságra k... És amint... ma utékon... jelenet, amik... nak egyik le... ban Dr. An... alkajról felha... tó szavak a... vása érdeké... régi tradíció... részültek a... gyarországi... engedélyben... rópa valamit... helyet foglal... gyarországi... életrend meg... tetejére van... nak követel... dasági élet... rendszert ak... Azon az ut... gazdagok pro... hajítottam... ról, utéak so... tam el nagy... zott, amelyke... dalmi osztály...

LIBERTY BONDOK ÉS WAR STAMPEK.
Legnagyobb árakat fizetők Liberty Bondok és War Stampekért. Home megbízható bankár.
S I M O N
216 Lennox Bldg., East 5. és Euclid Ave. sarak, Singer Sewing Machine Co. felett, Cleveland, O. 237-48. V. V.

FIGYELEM MAGYAROK
EUCLID MOTOR CO.
Magyar menedzser a 2023 E. 48-ik utcában.
6 a lehető legjobb kiszolgálásba részesült és a nagymennyiségű kártyáink közül legelőnyösebb kiváltsággal a legjobbat.
EUCLID MOTOR CO.
2023 E. 48 St. Cleveland, O.

FRANK G. NUNN
Telefonáljon a város bármely részéből
3924 LORAIN AVENUE.
a Turn/Hotel szemközti.
Union Ambulance. — Invalid kocsik.
Bell Harvard 1711. — Cuy. Lorain 182

BUDAPESTEN NINCSEN ÉRTÉKE A PÉNZNEK

Egy amerikai hölgy látogatása a magyar fővárosban a kommuniszták uralma alatt.

Beszélgetés Kálmán Gusztáv volt kereskedelmi miniszter leányával. — A miniszter gyönyörű palotájába a proletárok költöztek be, míg ő és családja két kis hátsó szobában laknak. — A boltokban csak a népbiztosok engedelmével lehetett vásárolni.

BUDAPEST UTCAI TELJESEN KINHATK.

Az üzletek utcásozokokat át zárva vannak. — Szállókban és vendéglőkben csak bizonyos órákban lehet étkezni. A lakosság sokat szenved az élelmiszerhiány következtében. — Csak a vidéken jobb a viszonyok. — A magyar gyermekek a vidéken nem szenvednek annyit, mint Ausztriában.

Lengyelország még mindig veszedelemben van. Egyrészt az orosz bolshevikkel, másrészt az ukránokkal kell küzdenie, akik szintén igényt tartanak a lengyel területekre.

szerben. Itt van a mi példánk. Nekünk tizenhatszobás lakásunk volt akkor, amikor anyák ifjú gyermekeikkel egy szobában voltak kénytelenek élni idegen emberekkel együtt. Budapest rettenetes volt a túlszűkösödés, a megszállott területek elmenekült lakosság idezőn lése következtében. Egészen jogos, hogy ők is fedél alá jussanak és emberi módon lakhassanak.

— És nem kelltemlen ökönek ezek a palotájukban lakó idegenek? — Epen nem. Szegény nép az, de tisztá és becsületel. Majd felkelt helyéről a sugárlény és az ablakon át kimutatott a kertre.

— Lásna ott azokat a gyermekeket, akik boldogan játszanak a fák alatt! A legtöbbnek nem volt hova lehajtani a fejét, vagy szardínia gyanánt voltak összeszúfolva az iseglakásokban. Mi nem értünk egyet a kommunizmussal, de vannak dolgok, amelyek ellen nem szólhatunk. Ilyen ez a kép is, amelyet odalent lát a kertben. Nincs e joguk és ártatlan gyermekeknek az élethez és annak örömeihez?

— Gondolja, hogy a kommunista kormány győzedelmeskedni fog? — Azt semmi esetre sem hiszem. De az is bizonyos, hogy a régi rend sem fog többé visszatérni. Egyelőre csak abban reménykedünk, hogy ha majd sikerülni fog az országot megosztani az ellenségtől és felmentenek bennünket a blokádtól, el fogja veszíteni a hatalmát és a szélsőségekbe menő elem is.

— És mit gondol milyen kormányzat fog visszajönni? Olyan fajta, mint a Károlyi kormány volt? — Igen, olyanforma kormányzatot remélünk. A legfontosabb azonban rénk néve az, hogy fuggessék fel a blokádtól ellenünk, az ellenség kitakarodjék az országból és újbol megindulhasson az ipari élet.

— Mondja, igaz-e az, hogy a kommuniszták eltörölték a házassági törvényt? — Egy betű sem igaz belőle. A házassági törvényt csak megváltoztatták bizonyos mértékben. Eddig ugyanis szülei beleegyezés volt szükséges a házassághoz és bizonyos idő. Most egyenként kell és a házasságtörvények egy nap alatt összekelhetnek. — Hát az elvállással mi van? Mi egy hallottuk, hogy a férj bármikor elhagyhatja nejét, minden törvényes közbe lépés nélkül. — Rettenetes lehet ez önkönek. — Igen, az volt eleinte. Nagyön nehezen szoktunk hozzá ahhoz, az tudathoz, hogy teljes idegennel kell egy földet alatti lakunk és fel kellett adnunk azokat a szabokat, amelyekhez már annyira hozzá szoktunk. Lassanként azonban ugy beletöröttünk a sorunkba, hogy már fel sem tűnik. — Igen sokan hagyták el Magyarországot, miért nem menekültek el maguk is? — Erre mi sohasem gondoltunk. Csak azok menekültek el az országból, akik feltették az életüket, vagy a pénzüket, vagy akik gyávák voltak. Mi úgy határoztunk, hogy itt maradunk. Én nem félek senkitől és semmitől. Fialat vagyok még és nem riadok vissza a munkától. — Majd élénkebb hangon és nyugodt szemekkel kezdett beszélni tovább.

torok, kivéve, hogy egyik másik sarokban ott voltak a bent lakó proletárok egyszerű vaságyai és egy-egy ruhahálvány, amelyen ruhák függtek. Furcsa ellentétet képeztek az egyszerű vaságyak és a fogasokról alácsüngő munkáruhákkal a fényes berendezéssel.

Egy nagy hálószobában két fiatal munkás üldögélt és könyvet olvastak. A szénihiány miatt csak fél napot dolgozhatnak a gyárban és a napnak a többi részét olgásatással ütik agyon. Egy másik szobában két nagy vaságyon kívül két kis gyermekágy is volt, az egyikben egy szegény ruháskába bújított két éves kis leányka pihent és tágra nyit szemekkel nézte a menyeszt csillagos disztéit. Meg kell azonban állapítanom, hogy mindenütt a legnagyobb rend és tisztaság volt és hogy a beöltözött proletárok nemhogy nem romboltak össze semmit a fényes berendezésből, de még ügyelték rá, hogy valami baja ne essék.

Különbözéssel hagytam el a palotát és egyre a füleimben esengtek Kálmán Sarolta ama szavai, hogy hiába van pénz, az nálam nem lehet vásárolni semmit. És ez így is volt, aminek oka az áruhiány, amit a blokádt okozott. Különböz magam is észre vettem ezt mindjárt, amit elrohagytam Ausztriát, Magyarországra értem.

Az utat Hécsől Budapestig autón tettem meg, mert a vonatot nem igen közlekedik. Amikor a Lajta folyón áthaladtunk, amely a határvonal a két ország közt, a hid két végén egyforma uniformis katonák álltak határőrség gyanánt. Az idegen nem is gondolná, hogy az elülső oldalon álló katonák osztrák, míg a túlsó oldalon állók magyar vörös gárdisták voltak. A különbség az egyruhában csupán az volt, hogy míg az osztrák katonák piros zettát, addig a magyar katonák piros csillagot viseltek a sapkájukon, egyébként nem is olyan régen még egy hadseregnek a tagjai voltak.

Az utunkat Magyarországon át Budapestre egy szép vasúti pályán tettük meg. Gyönyörű gabona földet látott az utunk, a még be nem érett ringó kalászok nagyszerű termést jövedeltek. A nép mindenütt ünneplő ruhában ment a templomokba és alig látszott meg a külső képen, hogy egy olyan országban vagyunk, amelybe az öt éves háború után még blokádt is, sujt.

Az országnak az a népe, amely a földet műveli, nem szenvedte meg a háborút. Amikor láttam piros posztagt areu gyermekeket, önkénytelen a szegény bécsi gyermekek jutottak az eszembe, akiknek arcokról a nyomor és az inség eláporította a rózsákat és lassan, de annál biztosabban hajtották őket a pusztulás felé. A régi időkben így irtak egy legyőzött városról: Még a gyermekeket sem kímélte meg a háború borzalma, gyönge holttesteik ott heverték agyongyalozva az utca porában.

A jelen háborúja azonban sokkal rémeesebben pusztította el a szegény ártatlan teremesteket. Az éhség ölte meg őket, lassan, de annál biztosabban. Déli ideje volt, amikor első alkalommal tapasztaltam, hogy a pénz nem sokat jelent. Csak négy szelet savanyu fekete kenyert hozhattunk magunkkal Bécsből, amikor onnan elindultunk. Azt el is fogyasztottuk hamarosan az uton. Dél tájban egy kis városkába értünk, ahol megálltunk egy jó kinézésű vendéglő előtt, hogy eszünk valamit. Legnagyobb meglepetésünkre azonban semmi élelmiszert nem akartak eladni, hiába kínáltunk érte bármi árat. Talán kapunk valamit a legközelebbi városban. Ez volt a kurta válság.

A következő városban megismerkedtünk az eset. Már elűgvedve akartunk tovább indulni, amikor egyszerre egy férfi rohant elő az udvarból és reámutatott az autók orrán levő csillagsávos lobogóra. — Önök amerikaiak? kérdezte angolul, látható örömmel. — Igen, azok vagyunk, válaszoltam. — Mennyire örülök, mondtam tovább, hogy végre találkozhatok amerikaiakkal. Bizony már rég ideje, hogy elhagytam Amerikát. Jöjjenek be hozzám egy harapásra, had mutassam be önöket a feleségemnek, aki szeretne már találkozni igazi amerikaiakkal. — Aztal elvezetett otthonába,

A MIDÓN SZOMJAS a lehető legjobb italt akarja s az nem más, mint a BURKHARDT-FÉLE ÜDÍTŐ ITAL. Ön tudja, hogy ki gyártotta eddig mindig a legjobb italtak Akronban s ki fogja gyártani. Kérje a legjobbat s jól nézze meg, hogy BURKHARDT-féle készítmény-e! EZ IGAZI JÓ ITAL.

Cipő Végeladás Akronban. Minden raktáron lévő cipőt kiárusítok a beszerzési áron alul. Soha sem lesz alkalom jó cipőt ilyen olcsón venni. Kijelöljön háza az órázába, a hány pár csak tud, mert áron alul veszi és jól tesz vele a hozzájárulásoknak. 3 dolláros erős férfi cipő most csak \$2.50 6 dolláros erős férfi cipő most csak \$4.00 7 dolláros finom férfi cipő most csak \$4.75 8 dolláros finom férfi cipő most csak \$5.50 10 dolláros legfinomabb férfi cipő most csak \$6.00 Rendelési árak: Reggel 8 óráig 10-ig. Délután 1 óráig 3-ig. Ilyen alkalma soha sem lesz, csak a mi raktár tart, addig jöjjen.

Beltvell Tailors Tulajdonos WINKLER DEZSŐ. 629 SO. MAIN STREET, AKRON, OHIO. Szemben a Barges Streettel. — A villanyos a bolt előtt áll meg. A MAGYARSÁG SZIVES FIGYELMÉBE. DR. BABAK MÁRTON 123 BROAD STREET, JOHNSTOWN, PA. orvosi irodáját megnyitotta és szükség esetén, teljes bizalommal fordulhat hozzá; annál is inkább, mert saját anyanyelvén megmagyarázhatja kelletlen bajait. Rendelési árak: Reggel 8 óráig 10-ig. Délután 1 óráig 3-ig. este 6 óráig 8-ig.

JACOB GOLDBERGER 1 Pénzt most már küldhet magyarországi barátainak és rokonainak. Valamint kaphat takerékonyvet is budapesti képviselőntől, a PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANKTÓL. Irjon, vagy jöjjön az irodánkba. 432 STATE STREET ES WASHINGTON STREET SAROK. PERTH AMBOY, N. J.

GILLBERG SVÉD INTÉZET DETROIT, MICH. Felvagyunk szervezve mindenféle készítméllel és furdókkal, melyek segítségével ismét egészségessé és ártérszerűvé tesszük. Egyszer próbálja meg és meggyőződik, hogy ez a kezelés a legjobb és legkérszetesebb REUMA, HULÉS, SZORULÁS, KIMERÜLÉS ESETÉN. Vizsgálat ingyenes, csak az esetben kezeljük, ha biztosak vagyunk az eredményről. Intézet Nők részére: 610 Empire Bldg. Tel. Main 5440. Intézet Férfiak részére: 230 Penobscott Bldg Telefon: Cherry 1900.

GILLBERG SVÉD INTÉZET DETROIT, MICH. VAJJON TUDJA-E ÖN? Bármenyint is fizessen magyar pipadohányért, jobbat és finomabbot nem kaphat a VICTORY PIPA-DOHÁNYNÁL. Pipázó ember jól tudja, hogy az ajándék-ticket, melyet a bevásárlásnál adnak, becsapással jár. A dohányos ember nem ajándék-ticketet, de jó pipadohányt akar a pénzért. Az üzletben, ahol dohánnyt vásárol, mindig csak "Victory" dohánnyt kérjen és ha ott nem kap, küldjön be nekünk egy dollárt és mi azt csomag "Victory" dohánnyt küldünk Önnek. Ne fizessen s "Victory" dohány csomagjárt 20 centnél többet. Ticket nincs, de van jó dohány — és ez kell Önnek. H. REYNOL PHILADELPHIA, PA.

A NŐK BARÁTJA (PIRULAK ALAKJÁBAN) Használja Ön is a NŐK BARÁTJAT, mert az a nők legfontosabb barátja. Használja a NŐK BARÁTJAT, mert az a nők legfontosabb barátja. Használja a NŐK BARÁTJAT, mert az a nők legfontosabb barátja.

ÖNNEK JÓ KEZELÉS KELL. PROF. DR. MOORES SPECIALISTÁK. MINDEN BETEGSÉGBEN A LEGJOBB KEZELÉST GARANTÁLJUK. Ebben a városban 30 évi praktizálás van és olyan kezelési módot alkalmazunk, amelyet sok orvosok már nem tudnak. Mindenemelőtt állítunk ki a betegnek a kezelési módját. Kezünk: vérhajtók, májhájtók, gyomorhájtók, szívhajtók, urterák, hólyagok, sebeket, tályogokat és bőrbetegségeket. Az árak: hogy a szenvedők jöjjenek hozzá, nekünk a tanácsunkat adjuk, amelyért csak egy gyáltható, mi addig kezeljük, amíg teljesen meggyógyul. Tanács: ingyenes. Orvoságyát és kezelőszert mérésűket díjaztat. PROF. DR. MOORES OFFICE. 407 FOURTH AVENUE, PITTSBURGH, PA. A POSTAÉRTÉKELT SZEMBEN. Hivatalos órák: Reggel 9-11 este 6-8. Vasárnap reggel 10-12 ó. 3-6.

REK... am!... keredtek, kis hosszu... k keso... adani nektek, hogy tud-e raj... s se beható vizsgalat utan, a... egi állapotokat az aki képes... ara vesszen benneteket. vagy komplikált bajokban, ha... vesuiben, hátfájásban, izü... edésben szenved, ha kitérés... ban, a torkában, vagy a fej... nat. A kesedelem veszedelmes

NEALY... d. u. 2-ig, O. e. 9-10-ig este 8-ig. 1117 Building, CLEVELAND, OHIO. A STAR SZ. MELLETT

LIBERTY BONDOK ÉS WAR STAMPEK. Legnagyobb árakat fizetik Liberty bondok és War Stampekért. Hozza be a megkapja pénzt. SIMON megbízható bankár.

FIGYELEM MAGYAROK. Ha egy kitérő használt automobilt akar venni, érdekesen 2 mi magyar managerünkben S. Weiss urral, aki aszolt a Willys Overland Comandantól volt a vezető a EUCLID MOTOR CO. magyar manager a 2028 E. 66. St. Cleveland, O. a lehető legjobb kiszolgálásban részesül és a nagymennyiségű kárlakot külön kedvezményesen kiváltsáshatja a legjobbat. EUCLID MOTOR CO. 2028 E. 66. St. Cleveland, O.

FRANK G. NUNN. 3924 LORAIN AVENUE, a Turni Hallal szemközti. Auto Ambulance. — Invalid kocsik. Bell Harvard 1711. — Cuy. Lorain 152

SAK!... akarnak ék... keserek fel... Cleveland, O. nek legnép... ékészerület... van hazai... rika és köve... mindenfél... üzletmenek... szisztája a jó... zistasi. Hazai... és ékészer... t javított. LRY CO. CLEVELAND, O.

4% EDELMI BANKKAL... közöltük. Magyar... bállás mellett. AND TRUST CO. on sarok. óráig van nyitva. 4%

L. Albert... S SEBÉS... 3-5, este 6.30-7.30. 10-11. Irodai Tel. Central 3762 W. Cleveland, Ohio Ohio State Lorain 653-W.

URÓPÁBA. ma rokonainak és ba... pába, amig az árak... áll fenn és sok ezer... élküil, hogy a feladók... a. ÖKÖI vagyunk az ósz... k. SHIP AGENCY... f utódai. CLEVELAND, O. 053. — Ohio State 6 W.

FONTOS ÉRTESÍTÉS A MAGYARSÁGHOZ! Most, mikor oly égető szüksége van családjának otthon segítségére és az itt lévőknél jó tanácsra, forduljon bizalommal RÓTH JÓZSEF ÉS FIA Bankházához 401-403 Jerome Avenue, McKeesport, Pa. mely bank 35 éve szolgálja a Monongahela völgyi magyarságot becsületesen és tisztességesen. Forduljon hozzá most, mikor a pénz árfolyama naponta változik és mikor annak kifizetése otthon oly sürgös.

ÉLETMENTŐ. Ezek kiválóan érdekes és tanul... egy kis könyv mindkét szem... ák fiatal, akik még — figyelem... mel óvatosan! Nagy fontossággal... vez a házasélet felé, mint... te olyanok. Kik boldogulnak há... aságban élnek. Készenlve fogl... lakni minden férfi és nő ké... gységével, vér, búr a krónikus... bolból, lefjra az emlekosz gya... gonoskókat: gyulladási előrel... minden előforduló betegséget a... mind előforduló betegséget a... gyógyításnak, külön lap van... (Epilepsia) betegségek, valamint... senlelve. Ár: 10 cent levegőben... álláts. 15 cent; külföldön 25 cent. Kiváda a Német Gyógyintézet 681 UNION AVE., NEW YORK. kuruaság megállításra célzóbb. Beszerzés 1930-ban. Goshangban a kongresszus törvényekkel.

KIS HIRDETESEK

ARSZABASA. KERESTETES. MUNKÁT NYER. MUNKÁT KERES. ELLÁSTÁS... KIS HIRDETESEK ARSZABASA. KERESTETES. MUNKÁT NYER. MUNKÁT KERES. ELLÁSTÁS...

MUNKASOKAT KERESUNK

CASTALIA PORTLAND CEMENT COMPANY. AUTOMOBILTEST EPITOK METAL PANELESEK... MUNKASOKAT KERESUNK. CASTALIA PORTLAND CEMENT COMPANY...

LEANYOK KERESTETNEK

Horgolt udjansok hajtogatására és csomagolására. Könnyu munka, jo környezet és vendeglo. LEANYOK KERESTETNEK. Horgolt udjansok hajtogatására és csomagolására...

LEVELEZZ.

PELUSO-ROGNETT (Zempleni) ad... LEVELEZZ. PELUSO-ROGNETT (Zempleni) ad...

ELADO.

Modern 10 szobas, ket csalados haz. Bevezek lottot, mint reszelt lefizetést. Tudakozodni: ELADO. Modern 10 szobas, ket csalados haz...

FERFIK ES NOK

megtanulhatnak angol irni, olvasni es beszélni a LINCOLN SCHOOL TANFOLYAMAN... FERFIK ES NOK. megtanulhatnak angol irni, olvasni es beszélni...

VIGYAZAT: ACELGYARI SZTRAJ

KOLOK ES MINDAZOK, AKIK SORSUKON JAVITANI AKARNAK! Azoknak, akik munkajuk osszes gyumolcsait elvezni akarjak... VIGYAZAT: ACELGYARI SZTRAJ. KOLOK ES MINDAZOK, AKIK SORSUKON JAVITANI AKARNAK!

MUNKAT NYER - PARFL

YARD MUNKASOK NAPSZAMOSOK MACHINE HANDEK felvetetnek. JO fizetes es allando munka. MUNKAT NYER - PARFL. YARD MUNKASOK NAPSZAMOSOK...

PRESS MUNKASOK

sarkakra s mas ontott dolgokra. Allando munka, jo fizetes. Ejjeli es nappali csoportok. PRESS MUNKASOK. sarkakra s mas ontott dolgokra...

FEDERAL KNITTING MILLS CO.

W. 29 es Detroit Avenue. IDOSEBB ASSZONY gyermek melo... FEDERAL KNITTING MILLS CO. W. 29 es Detroit Avenue...

ELADO TARGYAK

ELADO egy finom fehér duplaya: 3402 Steinyay Ave., Cleveland, O. ELADO TARGYAK. ELADO egy finom fehér duplaya...

ELADOK TISZTA IROS WHISKY

HORDOK ES FELHORDOK 2500 E. 33-ik utca THE STATE BARRELL CO. ELADOK TISZTA IROS WHISKY. HORDOK ES FELHORDOK...

Mertant es Mertani Rajzolas

tanitok gepeszeti es epiteszeti szakmakra; videkieket is gyakorlatilag tanitok. IP-jon bovebb informacioert. J. SZABO. Mertant es Mertani Rajzolas. tanitok gepeszeti es epiteszeti szakmakra...

LONDON LAND COMPANY

726 Ford Building, Detroit, Mich. PHONE MAIN 6170. LONDON LAND COMPANY. 726 Ford Building, Detroit, Mich.

KERESTETIK SZAZ CUKORREPA MUNKAS

azonnal. Tizenegy dollar fizetes akoronkint. Inyen haz es ingyen szallitas a munka helyig. Irjon erre a cimre: HENRY SMETANA c/o Owosso Sugar Co. KERESTETIK SZAZ CUKORREPA MUNKAS. azonnal. Tizenegy dollar fizetes akoronkint...

THE MECHANICAL RUBBER CO.

a Lisbon Road labanal. Buckeye Road villanyos. SZABO-SEGEDI, aki vasallahoz van... THE MECHANICAL RUBBER CO. a Lisbon Road labanal...

MUNKAT KERES - NO.

MAGANTOS ASSZONY keres Allando munkat... MUNKAT KERES - NO. MAGANTOS ASSZONY keres Allando munkat...

KIADO LAKASOK

HAT SZOBAS LAKAS emeleten kiado... KIADO LAKASOK. HAT SZOBAS LAKAS emeleten kiado...

FENYKEPESZETI MUTEREM.

15 ev ota felallt, kituno forgalmu, modernul berendezve, magyarlakta negyeben, foleten, magyar feltetlek mellet elado. FENYKEPESZETI MUTEREM. 15 ev ota felallt, kituno forgalmu...

ELADO FARMOK

FARMOKY 10 helyen, olcson elado... ELADO FARMOK. FARMOKY 10 helyen, olcson elado...

Figyelem: Szenvedo nok es ferfiak!

Dr. F. H. Colhouer Utodja: DR. COOPER 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa. Figyelem: Szenvedo nok es ferfiak! Dr. F. H. Colhouer Utodja: DR. COOPER...

MUNKASOK

Jo fizetessel allando munkara felvetetnek. The Geist Building Material Co. W. 73-ik utca, kozel a Dennisonhoz. MUNKASOK. Jo fizetessel allando munkara felvetetnek...

ASSZONY GIARI KONYVHABA

dolgozni felvetetnek. Deleltoti munka, jo fizetes. Allando alkalmas. Jelenkezzen delutan 6 orakor Mr. Broeckelnek. ASSZONY GIARI KONYVHABA. dolgozni felvetetnek. Deleltoti munka...

ELLASTAS NYER.

KERESSEM Ft Andras, bekapcsolasi fizetvemet. Tudomason szerint Chicago lapan tartokok. NYER. KERESSEM Ft Andras, bekapcsolasi fizetvemet...

ELADO HAZAK

3917 EAST 125-ik UTBAN, a Buckeye Road melol, 13 szobas haz. ELADO HAZAK. 3917 EAST 125-ik UTBAN, a Buckeye Road melol...

TARS KERESTETIK

MAJNER-PIEZZEN vashas es restauratorias ferfi-irakat keres egy esnos, elvett asszony. TARS KERESTETIK. MAJNER-PIEZZEN vashas es restauratorias ferfi-irakat keres egy esnos...

H. E. VARGA

ugyvéd és jogtanácsos. 541 Society for Savings Bank Bldg. H. E. VARGA. ugyvéd és jogtanácsos. 541 Society for Savings Bank Bldg.

BIZONYOS, HOGY MEGTANUL ANGOLUL

turhetoen irni, olvasni es beszélni, ha komolyan rasanja magat a tanulásra s azokat a tankonyveket használja, amelyek tanuláshoz nélkülözhetetlenek. BIZONYOS, HOGY MEGTANUL ANGOLUL. turhetoen irni, olvasni es beszélni, ha komolyan rasanja magat a tanulásra...

JEFFERSON COAL CO.

Piney Fork, Jefferson County, O. 239, 41, 44, 47, 50, 52. KERESSEK egy jo borhelyesget elado munkara. JEFFERSON COAL CO. Piney Fork, Jefferson County, O.

MUNKAT NYER - NO.

EGY GYALM LEANY mint kizsoltasos alkalmasat nyer tanurol. MUNKAT NYER - NO. EGY GYALM LEANY mint kizsoltasos alkalmasat nyer tanurol...

KERESTETAS.

KERESSEM Ft Andras, bekapcsolasi fizetvemet. Tudomason szerint Chicago lapan tartokok. KERESTETAS. KERESSEM Ft Andras, bekapcsolasi fizetvemet...

ELADO.

Az E. 93-ik Str.-en, a Buckeye Road kozelben, egy 2 csalados haz. ELADO. Az E. 93-ik Str.-en, a Buckeye Road kozelben, egy 2 csalados haz...

ELADOK

80 AKER FARM Michigan állam cukorrepa termel... ELADOK. 80 AKER FARM Michigan állam cukorrepa termel...

H. E. VARGA

ugyvéd és jogtanácsos. 541 Society for Savings Bank Bldg. H. E. VARGA. ugyvéd és jogtanácsos. 541 Society for Savings Bank Bldg.

BIZONYOS, HOGY MEGTANUL ANGOLUL

turhetoen irni, olvasni es beszélni, ha komolyan rasanja magat a tanulásra s azokat a tankonyveket használja, amelyek tanuláshoz nélkülözhetetlenek. BIZONYOS, HOGY MEGTANUL ANGOLUL. turhetoen irni, olvasni es beszélni, ha komolyan rasanja magat a tanulásra...

Keressen 60-70 dollart hetenkent.

Ne dolgozzon sohas munkara, kezdve pnamert, mi megtanulhatunk könnyu munkaval sok penzt keresni. Keressen 60-70 dollart hetenkent. Ne dolgozzon sohas munkara, kezdve pnamert, mi megtanulhatunk könnyu munkaval sok penzt keresni...

LEANYOK

14 évesektől 17 évesig, jó fizetéssel, tisztán és könnyű munkára felvételnek. LEANYOK. 14 évesektől 17 évesig, jó fizetéssel, tisztán és könnyű munkára felvételnek...

ARMSTRONG CORK COMPANY

Employment Officeben, 23-ik utca és Allegheny River, Pittsburgh, Pa. ARMSTRONG CORK COMPANY. Employment Officeben, 23-ik utca és Allegheny River, Pittsburgh, Pa.

HAZASSAG.

JOMODI, 26 éves, rom. kath. iszt. ember hazassag elso alkalmasat keres. HAZASSAG. JOMODI, 26 éves, rom. kath. iszt. ember hazassag elso alkalmasat keres...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

Farmok Michiganban

művelés, a föld kéze a városok közelében, a környék jó. Farmok Michiganban. művelés, a föld kéze a városok közelében, a környék jó...

RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT,

amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért. RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT, amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért.

EGY MEGBIZHATÓ FIATAL EMBER

jó állást nyehet (utazó ügy- néknek). Biztosíték megkiváltani. EGY MEGBIZHATÓ FIATAL EMBER. jó állást nyehet (utazó ügy- néknek). Biztosíték megkiváltani...

LEANYOK

14 évesektől 17 évesig, jó fizetéssel, tisztán és könnyű munkára felvételnek. LEANYOK. 14 évesektől 17 évesig, jó fizetéssel, tisztán és könnyű munkára felvételnek...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT,

amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért. RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT, amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért.

LEANYOK

könnyű gyári munkára felvételnek. Jó fizetés, világos, jó fűtött munkahely, a legjobban felszerelt welfare room a városban. LEANYOK. könnyű gyári munkára felvételnek. Jó fizetés, világos, jó fűtött munkahely, a legjobban felszerelt welfare room a városban...

LEANYOK

könnyű gyári munkára felvételnek. Jó fizetés, világos, jó fűtött munkahely, a legjobban felszerelt welfare room a városban. LEANYOK. könnyű gyári munkára felvételnek. Jó fizetés, világos, jó fűtött munkahely, a legjobban felszerelt welfare room a városban...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT,

amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért. RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT, amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért.

PITTSBURGH SEW & BOLT COMPANY

Proble Avenue, N. S. PITTSBURGH SEW & BOLT COMPANY. Proble Avenue, N. S.

PITTSBURGH SEW & BOLT COMPANY

Proble Avenue, N. S. PITTSBURGH SEW & BOLT COMPANY. Proble Avenue, N. S.

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

ELADO HAZAK.

6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart. ELADO HAZAK. 6 szobas haz az E. 75-ik utca melol, 2200 dollart...

RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT,

amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért. RENDELJE MEG EZT A KÉT SZÓTÁRT, amelyet néhány hétig még mindig kedvezményes áron \$2.25-ért.

VASÁRNAP

SZABADSÁG SUNDAY MAGAZINE

October

Kertes tanyánkra ...

KERTES tanyánkra az eső szakad,
Az ősz tépázza, kopasztja a fákat:
És füttyürész az ablakunk alatt.

.....
Kis feleségem, hozd be a teámat!

.....
Rakd meg a kályhát, jó meleg legyen,
Az ablakokat majd én bespaletázom
S aztán hajdani életem
Kopár, tarlott mezőit járom.

.....
Eszembe jutnak esték, éjszakák,
Sápadt fiúk és lázongó diákok
S egy szürke, bus álombarát,
Aki gyűlölte a világot.

.....
S, nem látta a tavasz virágjait,
A gyümölcsérest, a napot kelőben,
A legszebb tájakat úgy járta itt,
Miként ha járt vón' temetőben.

.....
És mégis van hajnal, meg alkonyat,
És mégis van föld, levegő, madárhad,
És mégis látjuk a csillagokat,
A búzát, mezőt, virágágyat.

.....
Én megtértem és áldom a napot
És imádkozom hálával, hogy élek.
Jó földanyánk épp oly része vagyok,
Mint a bogár, lepke, a féreg...

PETERDI ANDOR

Küzdés a földi élet

IRTA ACS FERENC

Küzdés bár a földi élet,
Küzdés, harc, meg szenvedés
Válni tőle a küzdőnek
Mégis, mégis oly nehéz!
Nehéz tőle válni, bárha
Harc után a béke várja, ...
Lágy karoktól ölelő.
Örök béke a nagy tenger:
Mély örvénye mindent elnyel
Mi a térben létrejő.

Ez-e hát az élet célja:
Jöni, menni, sebesen,
Jöni tegnap, menni még ma
S visszatérni sohasem?
Bár magadat túlélheted
Emlékedben, akkor neved,
Kemény kőbe, ércebe vésd.
Am balgaság az is tőled,
Százszor annyi az időnek
Félfogára is kevés.

Mit tegyünk hát? mit tehetne
A halandó józanul,
Hogy végképen el ne nyelje
A föld, mely reá borul?
Ne törd elméd, ugysis ingyen,
Hogy a roppant végtelenben
Egy kis porszem hova száll,
Inkább a helyett az élet
Halhatatlan szerelmének
Szárnyán a magasba szállj.

Higgy az örök Szeretben,
A ki mindent átölel,
És szükségében egyetlen
Bennbizót nem hagy el,
Vigaszt ollalmat, és enyhet
Bus, szenvedő benne lehet.
S egyedül csak benne lel,
S a mélységből minden hívót,
Ki utjait követte őt,
Az idők fölé emel!

A Kétezeréves Ember

EMBERNEK mondom, de csak asszony volt. No, no, nem kell megijedni, nem volt egészen kétezeréves, (az csak olyan parabola itt), hanem úgy a hatvan körül járt. Egy a császárfürdőbe közlekedő tramwayn állt mellettem s pápaszemén keresztül tünődve nézegetett egy tizkrajcáros piculát, amit egy huszkrajcárosból éppen az imént kapott vissza a konduktortól.

A hatos nagyban magán viselte az ujpesti származást, kopott sárgás volt, szélein megvörösödve s a király képe teljesen elmosódott rajta.

Az anyóka sehogy sem tudott tisztába jönni, kopogtatta a vagon üvegén, összezöröggtette kérges tenyerén néhány rézkrajcárkával, mik hihetőleg összes pénzkészletét képezték, mert szegényesen volt öltözve, s képéből is kiritt a nyomor. A pénz csengése nem elégitette ki, mert ijedt tekintettel kereste a konduktort, ki a kocsis előreszében volt elfoglalva.

Eközben észre vett engem, mire felém fordítá aggó areát s átnyújtotta a pénzdarabot:

— Jó, kérem, ez a hatos?

Forgattam, bírálgtam.

— Biz az gyanus portéka. De ha jó, ha nem jó, legyen az enyém. Adok helyette másikat.

Kihuztam a zsebemből egy csillogó, ujveretű kéthatosost és odaadtam neki. Az öröm fénye csillant meg kékeszürke szemében és hervatag ajkszélein, melyek mint valami ráncos zacskók csúngtek alá, bágyadt mosoly derengett.

— Az isten áldja meg az urat.

Hangja szelid volt és remegett a háladatosságtól. Majd leguggolt s pénztét egy, a térdére terített sáfrányszínű kendő sarkába kötöztette.

Egy kövér fűszerkereskedő az Andrassy-utnál leszállt a zsufolt kocsiból és hely ürrült utána. Kényelmesen elterpeszkedve mérültem el a Váci-körut tarka-barka képeibe, el is feledve a hatos asszonyt, mikor az váratlanul oda-sompolyog hozzám:

— Ha meg nem sérteném... — kezdé röstelkedve, zavartan.

— Mit kíván, öreg néni?

— Hm... Űm (köhécselt közbe szárazan, erőszakoltan), azt a pénzt szeretném látni még egyszer.

— Miféle pénzt?

— Azt a rossz hatost.

— Ugyan mi az ördögnek?

— Hát csak! — felelte kihívó hangon.

Aha! Érteni kezdtem, mi furkálja. Ennek az a gyanuja van, hogy hátha aranyból volt a pénz. Mert különben hogy adhattam volna egy rossz hatosért két jót.

No, mindjárt megnyugtatlak, szegény pára.

S ezzel előkeresvén zsebemből a rossz tizkrajcárost, odaadtam neki.

— Itt van ni. Tartsa meg ezt is!

Meg volt lepetve. Szóltanul meredt rám egy darabig, majd mohón nyult a pénz után s elérzékenyülve rebegett:

— Óh, be jó lélek... áldott lélek!

Visszahuzódott egy szögletbe s míg egyik kezével a

kocsi fedeléről lefüggő tartóba kapaszkodék, rossz szemével az esti szürkületben élesen, figyelmesen vizsgálgatta az ominózus pénzdarabot.

A "London város" című fogadóhoz értünk. Felkeltem, hogy leszálljak. Az anyóka élembe ugrott, mint egy veszett macska.

— Hej ténsur, ténsur, — rikácsolá szemtelen vigyorgással — maga nem az igazi pénz tadta ám ide!

Ez már több volt az elégnél. Bosszusan löktem félre.

— Kotródjék, vén szipirtyó!

Leugrottam. Utánam szaladt a vagon lejárataig és még onnan is fenyegetett csontos, száraz ujjával, szitkokat szórva utánam:

— Szépen bánt el az ur egy hatvanéves asszonnyal. Gyönyörű, nagyon gyönyörű!

Mikor a mérgem lehült, mosolyogtam a dolog felett s folyton fülemből csengett: "Igy bánni egy hatvan esztendő asszonnyal."

Hatvan esztendő, milyen beszéd!... Ebben az asszonyban a kétezer esztendő ember tükröződik vissza.

Az egész emberiség anyja ez, — valamennyi gyermekének örök nagy vonásával; gyanúsítani azokat, akik vele valami jót tesznek.

FEKETE. NAP

FÓVÁROSI lakos voltam akkor, és egy tavaszi napon nyaraló helyet kerestem. A dél egy faluban ért. Gondoltam: minek mindennap ebédelni? De úgy egy óra felé megeredt az eső is, — csak bementem a kocsmába.

Három öreg ült ottan a megterített asztalnál. Ketteje paraszt volt, a harmadik meg afféle tajték-pipás, pörge-kalapos falusi ur. Első pillantásra azt véltem, hogy valami nyugalmazott falusi tanító, — a sóvársága arra vallott, — de a parasztok tekintetes urnak szólították, hát akkor legalább is kétszázholdas földbirtokos.

Az ebédre vártak és a beszédükből azt értettem, hogy valami határ-igazítási ügyben rándultak át a szomszéd faluból.

A másik asztalhoz ültem. A kocsmáros nekem fehér abroszszal terített. A leánya ugyanakkor megjelent a párolgó leveses tállal. A tekintetes ur elé helyezte, az azonban tovább toltá:

— Csak egyenek.

— Hát a tekintetes ur?

— Én nem eszek levest soha.

A parasztok esodákoztak.

— Ep pedig az erő! — mondotta az egyik.

— Én minden mást elengedek, — toldotta a másik. — Öreg embernek leves való meg kása.

— Nem eszek levest, — ismételte az öregur. — Bűrök-szagot érzek rajta. Minden levesnek bűrök-szagát érzem.

A kocsmáros szinte sértődötten tiltakozott:

— Kérem, az én konyhám nem olyan.....

— Elhiszem, — felelte jólelkűen az öregur. — De lássa én egyszer egy porció bürköt megettem így levesbe főtten. Azóta ha csak látom is a levest, kezem-lábam néhezül. Pedig régen volt.

— Attul meg is halhat az ember. — Vélte az egyik paraszt.

— Meg, — bólintott rá az öregur. — Van olyan, aki meghal. Már én inkább meleg bortiszó k leves helyett, vagy teát.

Aztán nem figyeltem a beszélgetésükre. Falusi emberek mindig helyi ügyekről beszélnek. Hírlapot vettem elő és azt olvastam.

Ebéd után a három falusi élénkebben társalgott. Beszélgetésükből kihallatszott Damjanics, Klapka, Schlick, Aulich emlegetése; a szabadság-háborúról beszélgettek. Csakhamar melléjük telepedtem.

De jobban csak azon forgott a beszéd, hogy elkésett-e Klapka a váci esatán? Vagy hogy Damjanics tüzeskedte el a dolgát?

— Kedvös uraim, — mondtam, — szeretnék valami olyant hallani a szabadság-háborúból, ami még följegyezve nincsen.

A három öreg gondolkodva nézett maga elé. Láttam, hogy a kérdés nem jól van eljők téve. Másképp fordítottam:

— Azt mondják meg, hogy melyikök mire emlékezik vissza leggyakrabban? Ha esekélységnek látszik is az, mondják el. Nekem az a legérdekesebb.

— Hát, — szólalt meg az egyik öreg, — nekem semmi se jut annyiszor eszembe, mint egy paripa. Fiatal, hetyke jószág volt. Én gondoztam. A kápolnai esatán a tisztem rajta ült, oszt egyszerűesak: Ihol az izenet, át köll vinni a másik esapatnak. A lovat megsarkantyúzzák: vágat is, mint a vihar szele. De alighogy elindul, megcsapja egy golyó: kiszakítja az oldalát. A belső része kifordult, de a tiszt csak nyargalta tovább.....

Borzalmas história volt. Nem nekem való.

A másik öreg is megszólalt:

— Nekem egy pajtásom jut leggyakrabban eszembe. Ott feküdt a holtak között a gödöhői völgyben. Az arcán is vágás, a mellében is golyó, a lábán is törés. — "Pajtás, könyörgött, löj agyon, hogy ne szenvedjek!" — Én is voltam már úgy csak hitvány fogfájással is, hogy kívánatosabbnak éreztem a halált, mint az életet. Gondoltam, ennek csakugyan megváltás a halál. Mégis odaszóltam neki, hogy mondok, hol lütek meg? — Asszonya erre: "A mellemet lütték át. Könyörülj rajtam, süsd a puskádat!" A puskámban nem volt golyó, mert aznap elfogyott, de duplán megtömtem vágott ólommal, hogy ne álljon üresen. Hát fogom a puskát, rásütöm, rá igrnyössen a fejire. Nem is mozdult föbbet. Három hónapra rá majd a hideg jelt ki mikor meglátom Debrecenben ép-egészségesen, csak ippeghogy a felszeme vót bekötte fekete kendővel. "Nini, mondok, te vagy-e vagy csak a lelköd?" — "Én va-

gyok, aszongya." — "Hát élsz tet?" — "Élek, aszongya, csak legalább a szememet ne lütted volna ki!"

Ezen a szomorú histórián elmosolyodtunk.

— Hogyan maradhatott életben? — folytatta az elbeszélő. — Hát úgy, hogy egy javas-asszonyhoz került és az meggyógyította.

— Csodálatos a parasztság gyógyító tudománya, — mondotta rá a tekintetes ur is. — A mi falunkban is jobban ismerik a növények gyógyító erejét az öreg asszonyok, mint sok patikus. Tudják, hogy melyik növénynek micsoda részében rejlik az erő. Egyik növénynek a levelében, másiknak a gyökerében. Dehát messze van ide minden város, azért fejlődött ki így a természet ismerete.

Hörpintett a borából, aztán maga elé pipázva folytatta:

— Az én cipőm talpa is sokszor ázott emberi vérben. Egyszer, hogy kificeamodott a lábam, a csata-mezőn talált az éjszaka. Hallgatnom kellett a sebesültek nyögését, átkozódását. A pokol rémségeit éltem át azon az éjszakán. Mégis semmire jut annyiszor eszembe, mint egy öreg parasztasszonynak a szerencsétlensége.

De hogy ezt megértse az ur, tudnia kell, hogy én osztrák származású vagyok, és hogy ezek ellen harcoltam, akikkel most együtt poharazok. Régen megbékültünk. A háboru után magyar polgárrá lettem. Feleségül vettem egy honvédek az özvegyét. És hogy a magyarok istene megbékült szívvel nézzem rám, azt is megtette, hogy fölneveltem egynehány honvéd árváját. Igaz-e emberek?

Hát a Schlick seregében voltam akkor és Pest vidékén mozogtunk fel-alá. Schlick úgy kerülgette Damjanicsot, Klapkát, mint egyik örvés kutya a másikat. Boesánatot kérek, hogy kutyát mondjam. De akkoriban az osztrák német-kutya volt, a magyar meg Kossuth-hund.

Egy áprilisi délben a szomszéd faluba érkezünk. Fáradtak voltunk és porosak és éhesek. A honvédek előttünk szállásoltak ottan; lábuk nyomával volt tele a falu utcája. Ott reggeliztek meg és Komárom felé vonultak, hogy a fősereggel egyesüljenek.

A FALU akkor még kisebb volt, mint most. Az elhelyezkedést megnehezítette a lakosság bizalmatlansága. Épp akkoriban jelent meg Kossuthnak egy körlevele, amelyben figyelmezteti a népet, hogy az osztrákot be ne engedje a faluba, mert a tiszték is feltörnek a szekrényeket és rabolnak. "Még az ezüstkanalakat is zsebvágják", — mondotta Kossuth.

Itt átellenben láthat az ur egy eszerépsindelyes házat, abban lakott egy Mohári nevű fiatal gazda, a falu legjobb módu birtokosa.

Hogy az volt a legmeszelebb ház, meg legtöbb ablaku, a tiszték oda szálltak. A sereg úgy telepedett be a faluba, hogy ott tölti az éjszakát.

Mohári gazda nem volt otthon. Az asszonyok meglepőn barátságosan fogadtak bennünket. Ketten voltak: az öreg Mháriné, még egy fiatal menyecske, aki bizony ma már szintén a vénasszonyok közé ül a templomban.

Hát az öreg Moháriné olyan nyájasan fogadott bennünket, mintha nem is ellenség volnánk, hanem valami bucsui vedégek.

— Öljetek libát, kaesát, esirkét! — harsogta a menyének. — Csak üljenek le, urak, mingyárt hozok bort a pincéből.

Afféle jó nagymama-képu, kövéres kis parasztasszony volt. Vannak olyan asszonyok, akikre ha csak ránézünk is, érezzük, hogy a kezük meleg. Az olyan asszonyok a földi világ eleven áldásai.

A fiatalabbik asszony afféle esendes, szemérmes menyecske, szintén alázatos-nyájasan nézett reánk.

Minket meglepett ez a szives vendéglátás. Máshol mindenütt keserü arccal, gyilkos nézéssel fogadtak, vagy pedig rémülten, főleg ott, ahol csak asszonyok voltak a háznál. És ha szivesen szolgáltak is, minden pereben könyörögtek:

— Ne bántsanak bennünket.

Hát mondom, itt helyünket se találták nyájasságukban. Azonban mink csak rövid ebédet ettünk; attól tartottunk, hogy a honvédség visszafordul ránk. Még akkor itt szállingóztak a környéken.

Hogy az asszony olyan szivesen fogadott bennünket, az órnagy pénzt vett elő. Fizetni akart, hogy megmutassa, milyen gavallér az ellenség.

eszik ebédre.

Feleki Sándor.

A sebessárnyu pletyka a kastélyba is eljutott s

Az asszony azonban oly őszintén tiltakozott a fizetés ellen, hogy még inkább elesodálkoztunk.

— No, — azt mondja az őrnagy, — maga lelkem derék asszony. Megiratom a császárnak, hogy jutalmazza meg. Kapni fog egy aranykeresztet a mellére.

Az asszony akkor elkomorodott:

— Nem kell nekem uraim a császár keresztje — felelte könyes szemmel. — Csak egy alázatos kérésem volna.

És akkor letérdelt az őrnagy elé.

— Teljesítjük, előre mondhatom. Keljen fel lelkem és mondja el.

De az asszony nem kelt fel, csak térdén állva könyörgött:

— Ne bántsák a fiamat!

— Hát kiesoda a maga fia?

— Mohári Sándor. Egyetlen fiam. Négy volt. Három közülük szerencsétlen halállal halt meg. Egyik a Garamba futt, másikat ürekedés közben szúrták le a legények, a harmadikat a lő tápostá össze. Most már csak ez az egy fiam van. Reszketek érte, ha csak ki is lép a házból.

— Dehát mit vétett a maga fia?

— Nem vétett az uram soha senkinek!

— Hát akkor mért mondja, hogy ne bántsuk?

— Mert maguk ellenség.

— Maguknak nem vagyunk ellenség, lelkem. A népet mink nem bántjuk, csak a gaz lázadókat. Nyugodt lehet. Dehát hol van a fia?

— A katonák közt.

— Honvéd!

— Nem. Azaz lehet, hogy be is állt. Nem tudom. Elment velök. Hogy itt vonultak át a falun, mint a vihar, mikor a port is magával ragadja. Mentek sokan velök, minden fegyver-fogható. Az én fiam is csatlakozott hozzájuk ma reggel.

— Majd visszajön, — esillapította az asszonyt az őrnagy, — meg-lássa, estére hazajön.

— De hátha itt esatát kezdenek? Délelőtt is ropogott a puska. Most is hallom.

A puska csakugyan szólott akkor is a falu határában. Az őrségünk egyre hevesebben tüzelt a honvédek utócsapatára, meg azok is vissza.

A tisztek nyugtalanul öltötték magukra a köpönyegüket, csatolták fel a fegyverüket.

— Ne bántsák a fiamat! — könyörgött az asszony.

— Dehát miről ismerjük meg a fiát? — kérdezte az őrnagy.

— Olyan derék... szép ember... olyan erős...

Az őrnagy vállat vont:

— "Derék, szép ember, erős". — Ilyen van száz is, ezer is.

— De olyan egy símes, mint az én fiam! Azt meg lehet ismerni ezer között is! Olyan barna... És a bajusza hosszu! Még a szólása sem olyan, mint más emberé.

A tisztek mosolyogtak: Ennekem könybe lábadt a szemem.

Megígértük neki, hogy nem bántjuk a fiát. Az őrnagy különösen megígérte.

De már akkor sietniük kellett, mert a harangozó is félreverte a harangot.

Volt egy kis esetepaté a falun kívül egy homokos árok körül. A honvédség utócsapata bősziült rá az osztrákság egynehány ulánusára. Az ulánusok élelmi szekeret akartak elszerezni. a körül folyt a viaskodás.

Mondanom se kell, hogy a falubeli nemzetőrök a honvédeknek segítettek. Ránk dühösítette őket a falu megszállása, no meg hát az osztrák közkatonák csakugyan feltörték mindent, ami be volt zárva.

Az összeütközésnek valami husz halottja maradt. Aki azok közül falubeli volt, behordták az épségben maradtak kocsin, kézi saroglyán a faluba.

Mink egy darabig még talpon voltunk és csak estefelé bizonyosodtunk meg abban, hogy nyugodtan alhatunk. Beletörültük hát a fűbe a kardunkat és visszatértünk, kiki a maga szállására.

A tisztek szinte örömmel gondoltak arra, hogy milyen jó vacsora várja őket. Most már vághatja Moháriné a libát, kacsat; esapra ütheti a hordót.

De bezzeg más arccal fogadott most a két asszony. A jóságos pirosképi öregmama haragos sárga vénasszonnyá változott. Emelt fejvel, dacosan nézett reánk és rekedt hangon, fagyosan kérdezte:

— Mit akarnak az urak?!

Egy hadnagy felelt neki nyájasan:

— A maga kvártélyosai vagyunk, jóasszony. Elfelejtette?

— Nekem nincsenek kvártélyosaim! Menjenek hűnen!

A szálláscsináló őrmester boszankodva kiáltott reá:

— Huszan jönnek ide vacsorázni. Hiszen megmagyaráztam!

— Nem adok vacsorát senkinek! — kiáltotta az asszony. — Taka-

rodjanak innen! Országpusztító haramiak! Gyilkosok! Gyilkosok!

De ezt már zokogva kiáltotta.

— Maul halten! — ordított reá egy hadnagy. — Ki van adva a

parancs!

Ez egy mérges természetű hadnagy volt: jókedvében is olyan vörös volt az arca, mintha cékla-lével szokta volna kifesteni. Hát még mikor haragudott.

De az asszony nem ijedt meg tőle. A keserűség a fejébe szállt:

— Nekem nem parancsoltok ebada zsvány németjei!

És befordult a szobába.

AKKOR láttuk, hogy halott van a háznál. Az asszonynak a fiát holtan szállították baza. Valami ulánus átdöfte a viaskodásban. Az ajtón bepillantottam: ott feküdt a halott a szoba közepén azon mód, ahogy meghozták: honvéd atilla volt rajta. Két gyertya égett mellette.

Rendes körülmények között azt eselekedték volna a tisztek, hogy otthagyják a gyászházat, a fiát jajgató öregasszonyt, a férjét sirató özvegyet. De háboruban nem ember az ember: mundurba huzott tigris.

Az egyik tiszt fölelte az orrát:

— Micsoda disznóság ez, — mondotta, — halottat tenni ide, ahol tisztek kvártélyoznak.

És a közkatonákhoz fordult:

— Vessétek ki azt a Kossuth-kutyát!

Azokban volt annyi becsület, hogy elvitték a halottat a temetőbe. A másik tiszt az asszonyokra esördült, hogy fogjanak dologba, rak-

janak tüzet.

— Nincs fa, nincs semmi a számotokra! — felelte az öregasszony.

Erre a Maul-halten tiszt is még följebb szegte a nyakát.

— Majd megmutatjuk, hogy van.

És a közkatonákhoz fordult:

— Vigyétek ki az asztalt, széket: csináljatok fát ennek az asszonynak!

A közkatonák legottan fejszát fogtak és összeapritották az asztalt meg egynehány széket: behordták a konyhára.

De ez még nem volt elég. A faluból panaszos katonák jöttek, hogy nem tudnak vacsorát csinálni, mert a lakosság mindent elrejtett.

— Vezessétek ki a teheneket az istállóból és vágjatok le annyit, a mennyi kell! — parancsolta egy másik tiszt, egy Adler nevű komisz fráter.

A közkatonák mindjárt ott helyben kezdték meg a tehén-elhajást. Kivezeték az asszonynak a borját, tehenét. Le is vágták. A husát szétosztották a katonáknak.

Az öregasszony elkeseredése végtelen volt. Letérdelt a földre és ott jajgatta az Istent:

— Istenem, Istenem, micsoda napot virrasztottál reám!

Valóban fekete napja volt szegénynek.

Dehát háborus időben az a fő, hogy enni-inni kapjon az ember. Mindegy, hogy imádkoznak-e vagy káromkodnak a mellett.

A konyhába beállítottak egy katona-szakácsot. Az ott marokkal nyult a zsirba, lisztbe. Főzött, süttött, ahogyan abból szokás, ami a másé.

A két asszony elment a temetőbe, de egy óra múlva visszatértek. A katona-szakács mindjárt magához fogta őket. Egyik kezében a főző-

kanál, másikban a kurta kard. A kardot kirántva kért borsot; vaját, fahaját, amit meg nem talált.

Egyszer azt ordítja az öregnek:

— Erigy, hozz sárgarépát, petrezselyem-gyökeret!

Az öregasszony kimegy a kertbe s visszatér egy esomó gyökérrel. Meg se tisztítja, csak belevágja a levesbe. A katona-szakács nem bánta.

Hiszen tetszik tán tudni, hogyan főznek a kaszárnyákban. A szakács-

kodó katonák bakancsesal dobálóznak; a bakancs belesik a főzelékes üstbe, azért bizony nem öntik ki az ételt. A katona-féle nem finnyás.

Hát a tisztek ezalatt feltürették a pincét és bort ivogattak. Elné-

jök minden kereké azon forgott, hogy meg lehet-e szorítani a magyarokat Komáromnál, vagy nem lehet?

Már szinte besötétedett, mikor végre megjelent a leveses tál. Köz-

Folytatás a 14-ik oldalon.

MINDEN ASSZONY = ASSZONY.

Irtta MIKSZÁTH KALMÁN

FURCSA rangok voltak itt valamikor! A szalókban, a klubokban azzal mutogatták be az emebert: "X vagy Y ur, hat esztendeig volt elcsukva." Hogy siettek kezét szoritani, pertu lenni az ilyenekkel. Mert az volt az államban a legmagasabb cím: "vasban ült"... Legott rózsákra ültették.

A második fokozat alá estek a "sokat szenvedett" emberek gyermekei. Kimeríthetetlen dominium volt, ha valakinek az apját felakasztották, vagy ha a száműzetés keserű kenyérét ette. — A maradékai száját teletömtek mindenféle jóval.

Belky Ferenc a második osztályba esett. Atyja a szabadságharc alatt titkár volt Duschek pénzügyminiszternél, aki arról nevezetes, hogy krajcáros szivart szitt (ami egyébiránt csak látszólagos takarékoság, mert abban az időben könnyebb volt egy tizforintos bankot nyomtatni, mint egy rézkrajcárt vernetni). A katasztrófa után kibújdosott az országból a családjával együtt. Londonban tengődött és ott is halt meg.

Egy leánya maradt és egy fia. A leány férjhez ment egy king-streeti kardcsinálóhoz, a fiu pedig irnok volt a Drury Lane színháznál, amikor megismerkedett Sökyval, szintén egy magyar száműzött fiával.

Az beszélte neki, hogy Magyarországon most szabadabb a levegő, megnyitott az alkotmányos élet és eleven színekkel csábította haza.

— Ugyan mit csinálnék én otthon? Birtoka pem volt az apámnak, amit visszaadhasanak. Hát miből élnék én ott?

— A nevéből.
Belky a fejét csóválta hihetetlenül:
— Nem lehet a nevet se megszántani, se bevethi.

— Mégis terem, hidd meg.
Addig tartotta szép szóval, míg végre is hazajöttek mind a ketten. Eppen jókor; itt már a királydombot építették a lánchíddal szemben és a dombból semmi sem hiányzott, csak a "száműzöttek saruján hozott por".

Nos, ezen a négy talpon is volt egy kevés.
Csinos fiúk voltak és elegáns ruha volt rajtuk. Ettől függött; mert a kopott kabát is kapott kenyeret, de a jó kabát kalácsot kapott. Senkitől sem kérdeztek az itthonvalók: "mit tudsz és mit érsz?" csak azt kérdezték: "Ki vagy és mit igényelsz?"

Az alkotmány mézes hetei voltak ezek. Ki fővénykednék ilyenkor? Volt bőven minden: kedély, bizalom, pénz, remény.

Együtt jöttek haza és együtt látogatták meg apáik hajdani pajtásait, most csupa irányadó férfiakat és minisztereket.

— Hát mi szeretnél lenni? — kérde az egyik miniszter Sökytől.

— Valami olyan állást óhajtanék, bátyám, ahol dolgozni kell, ahol kitüntethetném magamat.

A miniszter elgondolkodott: Hol is van csak olyan állás, ahol dolgozni kellene?

— Tudod mit, légy képviselő!
Azután Belkyt vette elő:

— És te?
— En valami olyast szeretnék, ahol semmit se kell dolgozni.

A miniszter nem is gondolkodott.
— Nos, légy te is képviselő.

Igy lettek képviselők mindketten.

Söky komoly munkásságot fejtett ki, de a Belky ezse csak léhaságokon járt. Hiába, aki sokáig szitta már a színházi levegőt, az visszavágyik abba. Itt is azon kezdte, hogy egy kóristánóval öamerkedett meg, Argy Mirandával.

Argy Mirandát valaha Varga Julcsának nevezték, amikor még csinosabb volt. Szobaleányságon kezdte vidéken és ott az ördögnek se kellett. Végre is egy vándorszínész-trupphoz szegődött s roppant sok viziontagtság után egy husvéti "szinész-yásáron" (a Pannónia-kávéház előtt) az itteni színház-igazgatóság vetett rá szemet és beaszentálta a karba.

Elég szép leány volt egyébiránt, tüzes fekete szem, élveteg piros ajkak, a kellő gömbölyűség az idomokban, a mellé vastag drótszerű ében-fekete haj, mely hajján benőtte homlokát, bizonyos ingerlő vadáságot kölcsönözött neki. De mernék rá fogadni, hogy Belkyt mégis a pizze orrocskája babonázta meg.

Udvarolt neki s költött rá. A képviselői napidij pedig még egy feleségnek sem elég, nem hogy egy szeretőnek. Mert a feleség karton-ruhát visel, vizet iszik és főzeléket eszik ebédre, a szerető ellenben selyemruhát visel, pezsgőt iszik és fácánt eszik ebédre.

De ha a napidij nem elég, mikor még megvan, mégis nagyon hiányzik, mikor már le van foglalva.

S erre az állapotra csakhamar eljutott a Belky napidija. Hitelezők üdözték. Ezer kellemetlenségben élt s kezdte már sajnálni, hogy hazajött: jobb lett volna neki meg nem köstölni soha az uri módot, hanem örökösen ott maradni skfibának a "Drury Lane"-nál. Mégis csak többet ér, ha az ember a munkájából él, mint a nevéből. Mert aki csak a

vekedtem, soha gazdaságot nem láttam, én képtelen vagyok.

Az arisztokrata mosolygott.

— Lári-fári! Nem vagyok én valami angol farmer, te bolond, aki rá akarom kényszeríteni a földet, hogy többet teremjen, mint amennyit ő maga akar. Két százhuszezer holdam van. Akármilyen számár is a bonorum direktorom, abból megélünk ketten, illetőleg hárman, te, én, meg a feleségem.

(Eppen ez időben lépett volt házasságra a gróf egy német baronesszal.)

Igy lett Belky Feri a tolcsei nagy uradalom bonorum direktora. Szegény emberből egyszerre hatalom. Csinálta is az ostobaságokat rakására. Egész mai napig emlegetik a hőbortjait Dunántul. Angol könyveket hozatott s angol növényeket vetett és ültetett, amik a Herkó páternek sem akartak kijönni az anyaföldből. Hegyen kutat furatot, malmokhoz a vizet fölfelé akarta vezetni. Mindez sokba került, de a gróf szemet-huny.

Neki az mindegy volt.
Legnevezetesebb bolondsága azonban a "kenderesi ügy", mely a bíróságnál is megfordult.

Két kenderesi paraszttal megszólított egyszer, hogy fuvarozzanak be a vadaki erdőből a kastélyba negyven szekér fát.

— Hát ami marad?

— Azt aztán osszák fel kendetek maguk közt a fáradságért.

Boksa Gábor és Fekete György uraimék kaptak az ajánlaton, befurazták a negyven szekér fát a grófi kastélyba, a többit pedig felosztották maguk közt.

De az a többi szemet szurt a vadaki ispánnak és feladta a bíróságnál Boksa Gáborékat, akik azzal mentegették magukat, hogy a többit nekik adta a direktor ur ó nagysága.

— Elosztokodtak rajta? — kérde a vizagáló-bíró.

— Igenis.

— És mennyi jutott egy-egynek?

— Én százötven szekeret vittem haza — mondá Baksza uram.

— És kend?

— En is annyit, — vallotta Fekete.

— Maradt-e még?

— Igenis, maradt valamicske.

— Azzal aztán mit csináltak?

— Kihirdettük dobszóval a szomszéd községekben, hogy aki olcsó fát akar a vadaki erdőből, két forintjával adjuk szekeret.

— Nos és mennyi fogyott el?

— Bajos azt pontosan előadni, kérem alásan, hanem hát a kevermesiek vettek egy vagy ezer szekerral, a kasztóciak vagy nyolcszázal, a nagyfalusi szellerek háromszázal, a többit aztán leszállítottuk egy forint ötven krajcára, hogy jobban fogyjon. De ezek a gaznépek még est is sokalják.

— Hát szerint még mot is van ott valamicske?

— Kérdé a hüledező vizagáló-bíró gunyosan.

— Akad még, kérem alásan.

— De hát volt lelkük kendeteknek negyven fuvarért elfogadni annyi töméntelen-vagyont?

Fekete uraimék vállalt vontaik:

— Ha ó nagysága ideadta.

— Kötelességük lett volna figyelmeztetni, hogy mennyi a fa. Ezért meg lesznek büntetve.

Kigyelmék megijedtek a bünörtől s legott a grófhöz szaladtak, kikérni a pártfogását, mire az maga ment a bírót megkerlelni:

— Ugyan hagyja, barátocskám, azokat a szegény embereket. Nem ők a vétkesek. Láthatja ön, hogy a direktorom nagy számár.

— Minek türi méltóságod?

— Mert ő is tür engem, édes barátocskám. Ó sok számárságot csinál, de én is sok számárságot csinállok. Az is egy számárság, hogy most itt vagyok önnél.

Ilyen gazdálkodást vitt a bonorum direktor, de azért a gróf nem panaszkodott ellene s penpotenciát adott neki mindenben. Azt lehetett volna már hinni, hogy együtt fognak megöregedni, mint ahogy a többi Belky az uraikkal. Lassan-lassan tollasodni is kezdett, vet magának csinos birtokot s épített rá egy kedves villát, éppen a vadaki erdő szélén. Ugy nézett ki, mint egy kalitka.

De a kalitkába csicsérgő madár is kellene. Egy szép asszony.

Hát az is lett nemsokára. Egy nap elutazott Budapestre és magával hozta Mirandát.

No iszen, volt mit beszélni a környéknek. Megoldódtak a nyelvek; édes lett a tisztartónék, számtartónék, ispánnék uzsonnai kávéja. Még soh' se volt benne akkora darab cukor, mint Miranda.

A sebesszárnyu pletyka a kastélyba is eljutott s

nevéből él, nem élhet a nevének. Az élet hosszu, a név kurta, hamar elfogy.

De az övé még nem fogyott el. Eppen a legdesperátusabb napjaiban, mikor már az Amerikába való szokás eszméjével foglalkozott (ha ugyan nem fájna a szive Mirandát itt hagyni), megszólítja a folyosón a leghatalmasabb oligarcha, gróf Tolcsay István.

— Kedves barátom, ugy-e téged Belkynek hívnak?

— Igen, méltóságos uram. Mit parancsolsz?

— Meg akarlak téged fogadni bonorum direktornak.

— Engem? — csodálkozik Belky. — Hiszen nem értek én ahhoz.

— Mindegy az, kedves barátom. A szépapám direktora is egy Belky volt, a nagyapámé, apámé hasonlóképpen, hát én csak nem kezdhetek valami reformot. Te is Belky vagy, te leszel a direktor, punktum. Tizezer forintot kapsz, punktum.

— De méltóságos uram, hisz én Londonban nő-

OTTHON

*A hova ugy vonzott szívem régi vágya,
Ujra látalak, ujra, szülőföldem tája.
Csak dobogó szívvel közeledek hozzád,
Az elmúlt idöket, hogyha visszahoznád!*

*Itt vagyok, itt vagyok, ujra látom képed,
Az ismerős tájra csak remegve lépek.
Hiszen minden fűszál, minden egyes lombja
Mintha örömidről, letünt mult suttozna.*

*Végigjárom, végig, a komor erdőnek
Kopár útját, hol most a dudvák se nönök,
S alattam ha zörren a kiszáradt level.
Az hiszem, hogy gyermekélményről mesél.*

*A hidon még áll a közsenti a keresztel
S hogy nyugtát zavarom, ugy látszik, nehezelt.
Pedig egykor, haj, még nem is olyan régen,
Mennyit játszadoztam az ő közelében.*

*A békés lakói a piciny helységnek,
Megvannak ők is még, nyugalomban élnek.
Megismerem ezt is, meg amazt is sorba...
Mintha mindegyik csak a multakról szólna.*

*Megmarads itt minden, meg ti jó emberek,
Nádfödeles házak, mohos erdő, berek.
Csak egyet keresek s ép azt nem találok:
Ifjúságom hol van, eltünt mint az álom!*

— Feleki Sándor.

a gróf incselkedni kezdett a legközelebbi vadászaton Belkyvel.

— Ej, ej lurkó, hallom, valami csirkére tettél szert.

— A feleségemet érted, méltóságos uram?
— Ugyan? Megesküdtél vele? — csodálkozék a gróf elkomorodva. — No, az már hiba volt, édes barátom.

— Miért? — kérde a bonorum direktor mosolygva.

— Miért? Hm... Hát azt hallom... hiszen tudod te már, mi mindent hallok.

— Ejh! Mindegy az!

— Hogy érted te azt a "mindegyet?"

— Az asszony: asszony, méltóságos uram! Minden asszony egyforma.

— No, no, édes barátom — végott közbe sértődve a gróf. — Van azok közt különbség. Az én feleségem is asszony.

— Hát a grófné is asszony — csapta oda Belky könnyedén.

A főúr sarkon fordult, többet nem szolt egy szót sem, hanem amint hazazért, nyomban levelet irt Belkynek:

"Tisztelt igazgató ur!

A nők felől táplált eltérő véleményeink folytán, ezennel fölmentem önt állásától."

Bezzeg törülgette szemeit a bonorum direktor, mikor a levelet elolvasta, biz az ellen nem volt appellátá. Aki bolondot szolgál, bolondul jár.

Különbön pedig meg lehetett elégedve a végkielégítéssel; két évi fizetést, huszezer forintot kapott az uradalmi pénztártól. De már szerzett is valamikézt. Visszavonult hát kis fészkebe s ott élt csendesen, elhagyottan, mint ahogy a bukott nagyságok szoktak.

A gróf feléje se nézett többé, nem is emlegette. De a grófné, a szép Woodstein Anna firtatta egy ízben:

— Édesem, miért bocsátotta el a direktort?

— Tiszteletlenül nyilatkozott a nőkről.

— A nőkről? Pélek, tulságig viszi, kedvezem, a dazentlmenlejkot. És ugyan mi mondott?

— Azt magának nem szabad megtudni.

— Eppen csak nekem?

A gróf hamiskásan nevetett.

— Nos, maradjunk annál, hogy eltalálta.

— Akkor hát én rólam mondott valamit? — szisszent fel a grófné.

— Nem, nem! — sietett a gróf mohón eltagnadni az igazat, de oly ügyetlenül, hogy éppen ez költötte fel az asszonyka gyanuját.

S amit egy nő meg akar tudni, azt kiveszi vagy sirással, vagy kérésrel, vagy kicsalja édes csókkal.

Kicsalta; el kellett neki mondani szóról-szóra a Belky megjegyzését.

De el is öntötte a vér azt a finom, hálvány arcát.

— Óh, a szemtelen! A neveletlen! Megállj! Megállj!

Egész nap bosszus volt és kedvetlen. Estefelől kilovagolt a vadaki erdőbe s visszajövet ott ment el lépésben a szőlőkbe vezető ösvényen a Belkyék villája mellett. Amint a tekerző gyalogut megnyitotta a látkört a kálváriahegynél, egyszerre észreveszi, hogy szembe jó véle Belky-vadászruhában, puskával.

Nagy fekete szeme zöldes lángot vetett s apró lábával dühösen szorította meg a paripa lágyékát, hogy átugrassa vele az ösvény melletti árkot s kitérjen a gyulolt találkozás elől oldalvást a rétre.

Hanem a "Fecske" ló, aki valaha fiatalabb korában kapukat is ugratott, arra a kemény szorítás-

Ha felnézek...

*Ha felnézek este a csillagos égre,
Megtelik a lelkem szerelemmel, vágygal;
Mintha csak bűbájos szemed csillogását
Csodálnám, a melynek csak egy pillantása
Föler nekem ezer csillagragyogással.*

*Csillagragyogásodtól, szemed sugarától
Lángoló szerelem gyulad a szívemben,
Megremeg a lelkem pici piros ajkad
Csábos mosolyától... Álmodom, álmodom,
Hullnak a csillagok, csak a szellő lebben.*

*Ha felnézek este a csillagos égre,
Borongó lelkemet úgy nyomja a bánat!
Ki soh' se szerettel, a ki rám se nézél.
Nem fáj az tenéked; hogy is fájna az, ha
Vergődő kinjában eleped utánad.*

*Hullanak az égről a fényes csillagok,
Hullanak a földre a sárga levelek.
Te ragyogó csillag: lelkem reménye,
Temessen el téged a sárguló levél,
Altagának el a zugó őszi szelek.*

Bartha József.

re elfelejtette, hogy ki ül a nyeregben s olyat talált ugrani, hogy a szép asszony kis lába kifordult a kengyelvasból. Biz az beesett ajultan egy kecskerágó-bokorba. Még ezer szerencse, hogy nem az árokba.

Természetesen (hiszen régi kisegítő eszköz az iróknál) ott fermett Belky, vízzel meglocsolta, szelid szavakkal eszméletre térítette, még talán a mellénykáját is kigombolta, hogy az a cudar vállfűző ne legyen most alkalmatlan.

A szép asszony fölretent, sikoltott s szemérmesen kapott tenyerével a kebléhez.

A férfi ott állott megigézve, halántéka lüktetett, orrlukái mintha tüzet lehettek volna. Szemeiben pedig megvillant az a szenvedélyes éhség, az örög, az az örületes vágy.

Észreveszi azt mindén asszony, még talán a hőkölő is. Megcsiklandozza a szívet.

— Menjen el! Hagyjon magamra!

— Belky meghajította magát.

— Csak még azt engedje meg a grófné, hogy a nyergét rendbe hozzam és felegitsem a lóra. Nem ütötte meg magát?

— Nem, nem. De jaj, a hájam!

Ijeden kapott hátra. Fölséges szöke hajkoronája kioldozott s végigromlott tengerzöld bársony ruháján, mint a lecsurgó olvasztott arany.

Ez a haj! Ez a haj! Belky önkénytelenül kiáltott fel:

Oh, hagyja így, hagyja így még legalább egy percig...

Az asszony elmosolyodott. S aki egyszer mosolyog, az már többé nem tud haragudni.

Apró lábcskáját könnyedén emelte a kengyelbe. Belky a derekát fogta át, úgy segítette fel. Bizony nehéz volt megállni, hogy az ajkaival meg ne érintse azt a szép szöke haját. Belkynek volt is annyi esze, hogy most is kitért a nehézség elől.

— Maga vakmerő! — duzzogott a szép asszony és fölemelte az ostorát.

— Üssön meg! — mondá szeliden Belky.

A lovasnő ránézett s aztán csendesen, bágyadtan leeresztette az ostorát.

Mondani akart még valamit, de megakadt, és csak a lóhoz szolt: "Gyi, Fecske!"

Ellovagolt. Ment-ment a ló lépésben, csendesen. Csak a Bige-árok hidjánál fordítá vissza szép fejét az asszony.

Belky még mindig ott állt a kecskerágó-bokornál és nézte összefűzött karokkal, míg a ló és ur-nője elveszett a messzeségben.

— Hol voltál annyi ideig? — kérde otthon a gróf. — Nem történt valami bajod?

— Nem, nem. Semmi sem történt. De a lovaglás jól esik, üdit és szórakoztat. Ezentul mindennap kilovagolok.

Ki is lovagolt mindennap lovász nélkül, egyedül s mindig a vadaki villa felé.

Föltette magában: megbosszulja magát azon az emberen, megmutatja neki, hogy nem minden asszony egyforma. Beh, édes bosszu lesz.

Találkoztak gyakran, beszélgettek; együtt barangolták be az erdőt, virágot szedtek, pisztrángot fogdostak a Bige-pataokban.

Egy nap azután úgy lovagolt ki a grófné, hogy nem is jött többé vissza.

Keresték mindenütt, mint a tűt, befutkárózták az erdőket, fölkutatták a hegyszakadékokat, de a szép grófnét még sem paláltak meg sehol.

A gróf, aki imádtá a nejét, kétségbe volt esve.

— Száz aranyat annak, aki hirt hoz felőle.

Erre a száz arany szóra aztán eszibe jutott a Náncsi szobalálynak, hogy a méltóságos asszony, mikor kilovagolt, egy levelet hagyott nála, de amit csak másnap szabad átadni a grófnak.

A gróf feltörte és elolvasta:

"Édes férjem. Én önt nem szeretem többé. Beleszerettem egy más alakibe és elhagytam önt. Isten önnel! Anna."

A büszke főúr elhalványodott egy percre, beleharapott az ajkaiba, de más semmivel sem árulta el lelki felindulását:

— Ejh, éjh! — morogta lassan. — Az az asszony, az az asszony! Hé lovász!

— Tessék parancsolni!

— Ül lóra fiam és lovagolj át a Belky-villába. Mondd meg a volt bonorum direktornak, hogy kérem, jöjjön el ide.

"Az iránt az ember iránt igazságtalan voltam, — dühnyögte magában. — Kötelességem jóvátenni. Ujra kinevezem direktornak. Neki volt igaza: minden asszony, — asszony."

A lovász visszajött egy félóra múlva, hogy a direktor ur nincs otthon.

— És hol van?

— Sir, jajveszékél a felesége, hogy azt mondja, úgy elment valahova, vissza se jön soha többé. Csak egy levelet hagyott otthon.

— Ahá! — mondá a főúr hidegen és soha többé nem tett más észrevételeit az eseményre nézve.

MULATTATÓ OLVASMÁNYOK.

Mikor volt a kettő egy?—Egy régi fejedelmi látogatás.

EGYSZER a régi híres színésznő Kántorné Kolozsváron jászott s egy szinórabban a Nóra szerepét adta. Abban a jelenetben, mikor két kis gyermeke az ágyon szédereg, ezt kellett volna neki énekelni:

"Im, itt nyugszik mind a kettő".

Tudniillik két kis gyerek volt az ágyba fektetve, de ezek egyike megúnyta magát, kiszökött az ágyból, a nélkül, hogy a művésznő észre vette volna.

Csak mikor javában énekelt, akkor fordult az ágy felé, s akkor vette észre, hogy az egyik gyerek sehol sincs.

A már megkezdett énekét tehát — nem jövén zavarba — így folytatta:

"Im, ill nyugszik mind a z egyik".

Természetes, hogy lett óriási kacagás, hogy a kettő ilyen ügyesen egyggyé lett.

Hogy a művésznők korábbi időkben nyugvime el voltak maradva a világban, jolcs példa ennek többek

közt a híres nagy Péter cár látogatása is, melyet feleségével, Katalinnal együtt a porosz királynál tett volt.

Előre be lévén a látogatás jelentve, első dolga volt a porosz királynak, hogy azon kastélyból, mely a cári pár szállásul volt kiszemelve, minden törékeny csecebecsét kihordatott, mert biztosra vette, hogy a miveletlen vendégek-sok poesékolást tettek volna benne.

A mint a cári pár megérkezett, a cár hatalmasan megrázta a király kezét, a királynét pedig meg akarta ölelni, a feleséges asszony azonban mosolygva, de nagyon fűrgén kisurrant a karjai közül. Katalin cárné kezét csókolta a ki-

rálynénak, mintán bemutatla neki négyszáz udvarhölgyét, akiknek a legnagyobb része cselédsorból került ebbe a méltóságba, amint hogy ő maga is szolgáló volt valamikor.

A cárné ruhája szörnyen tarka volt és annyi mindenféle ezüst csecebecse volt ráaggatva, hogy vsörömpölt, mikor egyet lépett. Volt udvari bolondja is, még pedig egy hercegisasszony, akit összeesküvésen értek és hogy a bitófától avagy a hóhérbárdtól szabaduljon, bolondnak teteltte magát. Így került a cárnéhoz, aki azzal akapla mulattatni a porosz királynét, hogy ott ugrándoztatta előtte a szerencsétlen hercegisasszonyt.

Mikor az üdvözlésen tullestek, Péter cár karofogta a porosz királynét és egyuttal amugy kocsiosan, olyat csipelt a karján, hogy a királyné fölsikoltott.

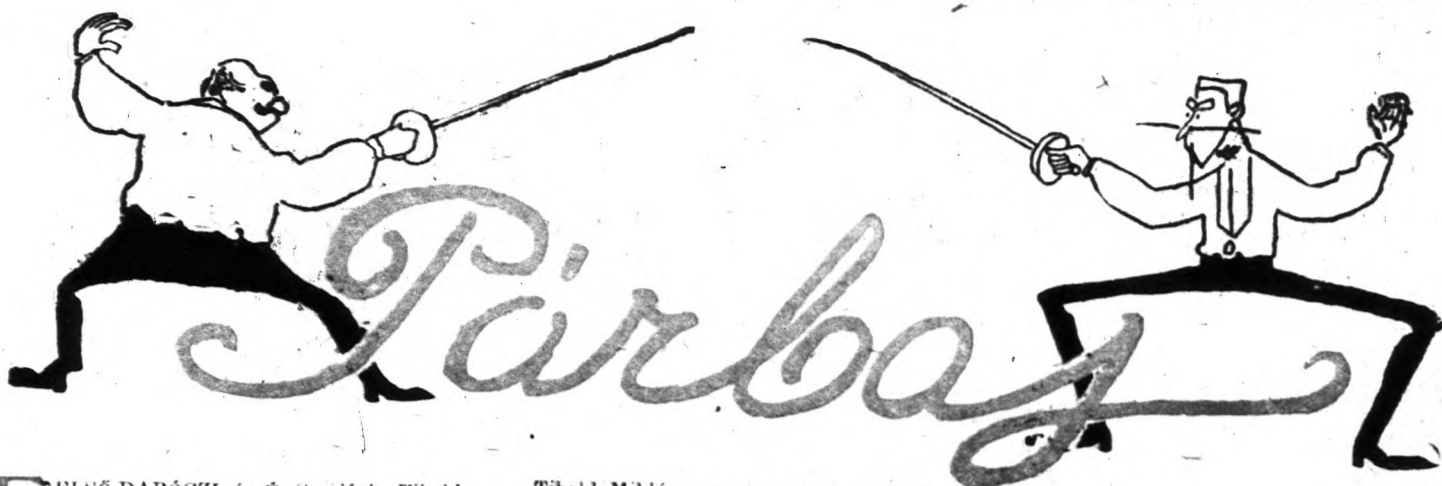
Másnap a fejedelmi vendégek megnézték Berlin nevezetösségéit. A királyi palota kertjében volt egy pogány istenség meztelen szobra, a mi szörnyen megletszött a cárnak.

— Csinos figura, — mondta, azután rákiáltott a cárnéra, hogy csökölja meg a bálvány kezét. A cárné vanakodott.

— Megcsökölöd, vagy rögtön levágatom a fejed! — ordított Péter és a cárné azonnal engedelmesskedett s alázatosan megcsökölte a szobor kezét.

— Na, most már nekem adom, — mondta a cár, aki egyáltalában nem törődött a tulajdonjoggal és olyan pazarul ajándékozgatta másnak, amí a tetszésél megnyerte, hogy a király gyűjteményeinek nagy részét nem merték megmutatni neki, nehogy ezeket is — mint akárcsak a magát — derűborura elajándékozgassa.

FEISŐ-DARÓCZI és Er-Semjéni Tibold Miklós es. és kir. huszárfőhadnagy, es. kir. kamarás, füstszagu novembri este érkezett a kisvárosba, ahol még sohasem volt. Nem tudom, mi esoda ügyben kellett oda mennie. Már a vasutnál nagy feltűnést keltett elegáns, sugar alakja és arany-sujtásos bekeese. Az állomási tisztviselőség hölgyei mind az ablakhoz tódultak és konstalták, hogy a jövevény igen érdekes ember é salkalmasint kitűnő táncos. A szenzáció aztán végigszaladt az egész városon, mikor Tibold Miklós nyitott bérkocsin az előkelő Vörös ökor vendégfogadóba hajtatott. Fölöttébb nagy vala a megilletődés a kávéházban is, a hol a főhadnagy szilvóriumizii konyakot ivott és tegnapi lapokat olvasott, míg szobáját befűtötték. Egy igen zajos veszekedésű tarokkparti hirtelen elesöndesedett, mert mind a pátékos figyelme az új vendégre irányzódtott; Gizike kisasszony meg a kasszában eltört egy likörös poharat, úgy rajta feledkezett a szeme a nyalka tiszt szép, hosszú, széke hajzán.

Tibold Miklós aztán fölment a szobájába, átöltözött és hogy elülze a multheti árendáspipákból maradt dohosságot, rágyújtott egy jó szivarra és épp végig akart heveredni a hályha mellett a zöld ripszdivánon, mikor kopogtattak.

Két uriember lépett be, feketekabátosan, keztyűsen, mereven tartva kezében a kalapot.

Az egyik magas, sovány, széke göndörhaju legény volt, megbocsáthatatlan nagyságu mancsátakat viselt és bálrendezői meghajlással, igen folyékonyan és gömbölydeden mondá:

— Engedje meg főhadnagy ur, hogy bemutatassam magamat: Lükvirinyi Gusztáv gyógyszerész vagyok.

A másik ur, alacsony, zömök, kopasz, barna ember, szintén meghajtotta magát:

— Anda László ügyvéd.

A tiszt leültette vendégeit és megkérdezte, hogy mivel szolgálhat. A gyógyszerész felelt, fölöttébb pergő nyelven és folyvást köszörükő módjára forgatva keze közt a kalapot.

— Nagy szíveséget jöttünk kérni főhadnagy urtól... azaz méltóságodtól, (igazította meg magát kissé megzavarodva, mikor Tibold fölkel, hogy szivar után nyuljon és atilláján megcsillant a kamarási paszománt). Azt a nagy szíveséget, hogy becsületbírói tisztet kegyeskedjék elvállalni. Felünk: Kerek István aljegyző és Geédy Aladár ügyvédjejlött ur között rég huzódó lovasias ügy folyik és mi felünket addig nem engedhetjük megverekedni Geédy Aladár urral, míg becsületbíroság nem mondja ki ez ur párbajképességét.

Tibold Miklós nem szerette a pörrel kapcsolatos duellumokat és kedvetlenül rágta a szivarát.

— Mért épp engemet akarnak az urak ebbe a dologba avatni? Én ügyeimet jöttem ide elintézni és kérdés: ki fogja-e futni az időm?

Lükvirinyi Gusztáv egyre gyorsabban forgatta a kalapot:

— Nem volt kihez folyamodnunk. Ha méltóságod nem érkezik ide ma este és nem értesülünk jöttéről, valóban megakadtunk volna, mert negyedik becsületbíró nincs. Aki volt, hirtelen megbetegedett. Az elnök Tisehlerffy nyugalmazott őrnagy ur lesz... Már megválasztották. A többi három becsületbíró doktor Küss főorvos, Petrák földbirtokos és Gálnay városi tanácsos... Igen kérjük méltóságodat, szíveskedjék elvállalni a bírói tisztet...

— Az egész tárgyalás nyilván igen gyorsan fog végződni... holnap reggel nyolc órakor... szölközbe az ügyvéd.

A gyógyszerész pedig folytatta:

— Az eset röviden az, hogy...

Tibold Miklós a szavába vágott:

— Bocsánat, de nekem az a szokásom, hogy előleges információkat nem fogadok el ilyen esetben egyik fél részéről sem. A becsületbíroság előtt szava van minden segítségnek. Ott elmondhatják, amit jónak vélnék. Most azonban nincs helye semmi pertraktációnak.

Lükvirinyi Gusztáv egy kicsit elszégyelte magát, de azért szavait és kalapját egyaránt kerekdeden pörgetve, mondá:

— Méltóságod e nyilatkozatából azt látom, hogy szíveskedik kérésünket teljesíteni. Nekünk tehát most nincs többé más kötelességünk, mint forró köszönetet mondani a felük és magunk nevében.

— Holap reggel háromnegyed nyolckor... mondá az ügyvéd.

— El fogunk jönni méltóságodért és elvisszük az őrnagy lakására.

A főhadnagy ur kezeit szorított a hajlongó urakkal, kikisérte őket a küszöb elé, aztán megtárgyalva atillája egy-két gombját, lefűkűdt a zöld ripszdivánra és elgondolta magában, hogy a vidék csak sohasem lehet ilyen elposványodott afférek nélkül.

Egyszerre nagy ruhasuhogás és sebes léptek hallatszottak a folyosón. Az ajtón hirtelen egyet koppantott egy kéz és rögtön le is nyomta a kilnesét. Mire Tibold Miklós felugrott és bekapcsolta atilláját, már előtte állt egy szép, nagy széke leány és tágra nyitott szemmel, oly meghökkenve nézett rá, mintha elvétette volna az ajtót és nem azt látná, akit keresett. A főhadnagy azt hitte, hogy a csinos vendég eltévedt. Kissé zavart és mosolygó pillantással várta a helyzet tisztázását. A leány nem szólt, csak lihegett. Arca égett a sietségtől, orreimpái tágak voltak, mint szaladóé, akinek sok levegő kell. Aztán ajkához emelte karmantyuját, melybe zsebkeendője volt dugva és száraz, akadozó hangon kérdezte:

— Tibold főhadnagy ur!

A katonatiszt meghajolt és halkán összependítette a sarkantyuját. Ez ösztönszerű mozdulat közben pedig hirtelen végigvillant az elméjén az az igen természetes és jámbor kérdés, hogy vajjon mit akarhat tőle ez a váratlan vendég? Minden más ügyben holmi kaland gondolata fordult volna meg. De Tibold Miklós, mint az igen széke és igen erős emberek többnyire, ártatlan lélek volt. Csaknem együgyűen meglepődött és kíváncsi arcával nézett a jövevényre.

A leány újra megszölkölt. Gyorsan, rekedten, el-elfuladván beszélt, és úgy tétovázott, mint a hebegő, aki keresgél a szavak között: hogy melyiket bírja majd legkönnyebben kimondani.

— Én Boglár Margit vagyok... Azért jöttem ide, mert én vagyok a Geédy Aladár unokahuga és menyasszonya.

A főhadnagy ur úgy rémlett, hogy már hallotta valamikor ezt a nevet. Csak az nem jutott eszébe, hogy az imént a két urtól hallotta; nevek dolgában gyöngye memóriája volt. Még erősebben kérdő pillantást vetett a lányra. Az meg egyre jobban akadozva folytatta:

— A Geédy Aladáré, akinek a becsülete fölött a főhadnagy ur holnap reggel bíraskodni fog.

Tibold Miklós mint egy kellemetlen, ideges borzongás futotta végig a ferde helyzet érzése. Ez a teremtés informálni és könyörögni jött hozzá! Melegség csapott arcába, elpirult a gondolatától, hogy ő ilyen dologba keveredett.

— Nagysád, — szölköz merev hangon, — én erről a tárgyról senkivel a világon nem értekezhetek.

A leány melléből zokogás fakadt föl:

— Tudom én azt, tudom én azt! De mikor az ő életéről van szó... Meg kell engemet hallgatnia!

A katonatiszt hátralépett:

— Ismétlem, hogy nekem erről a dologról nem szabad hallanom, legkevésbé egy nőtől, és ha nagysád folytatja, kénytelen leszek távozni innen.

A leány az ajtó elé szölközött s ugyanazzal a nagy mozdulattal letérdelt a szönyegre; és karmantyuját a levegőben rázva, kétségbeesett, dühös akaratú beszélt:

— Nem, nem bocsátom ki a főhadnagy

(Folytatás a 14-ik oldalon)

nytelenül kiál-
g legalább egy
egyszer moso-
ni.
elte a kengyel-
y segítette fel.
z ajkaival me-
efkynek volt is
nehézség előtt.
a szép asszony

n Belky.
desen, bágyad-
megakadt, és

ben, csendesen.
ssza szép fejt

skerégo-bokor-
nig a ló és ur-
kérde otthon a

. De a lovaglás
ul mindennap

nélkül, egyedül

magát azon az
m minden assz-

ek; együtt ba-
ek, pisztrángot

a grófnő, hogy

befutkározták
adékokat, de a
ehol.

egbe volt esve.
hoz felőle.

eszibe jutott a
sagos asszony,
nála, de amit

m többé. Bele-
tam őnt. Isten

y perere, bele-
l sem árulta el

— Az az assz-

Belky-villába.
znak, hogy ké-

gtalan voltam,
egem jóváten-

ki volt igazá:

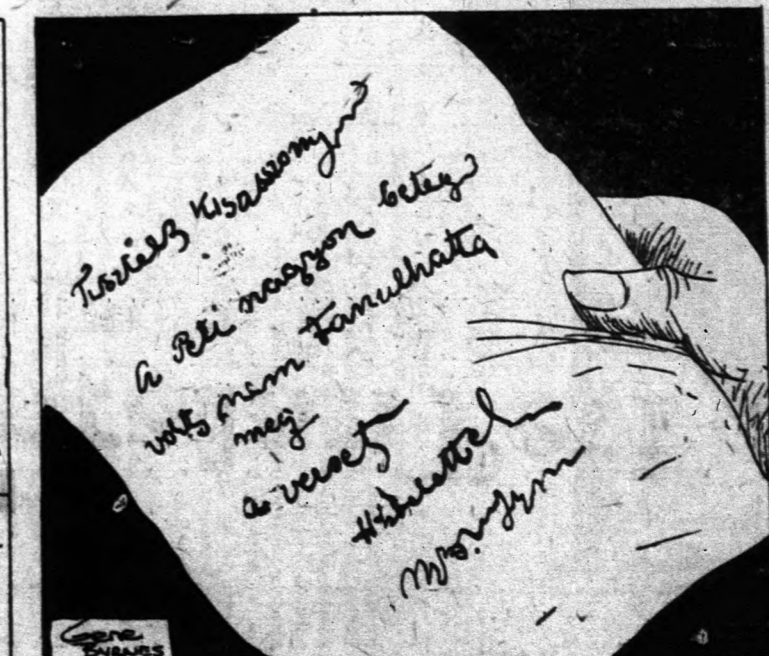
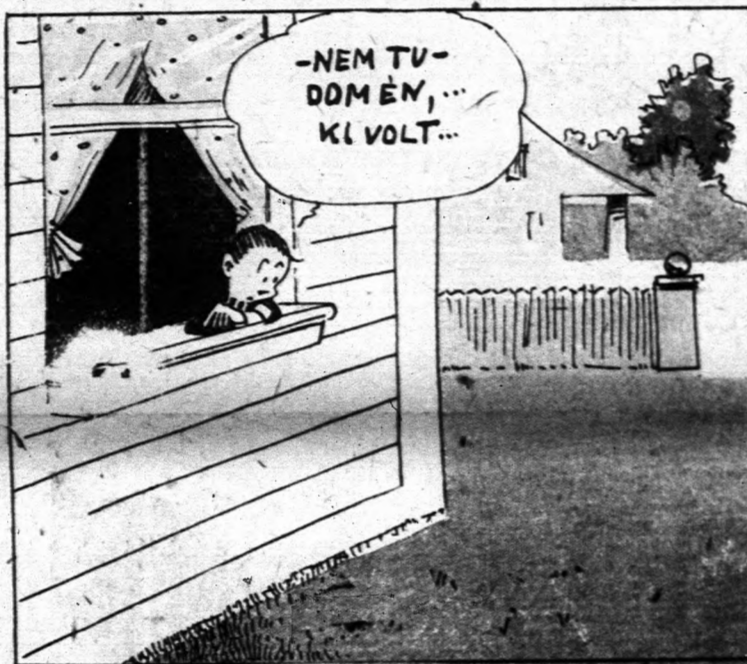
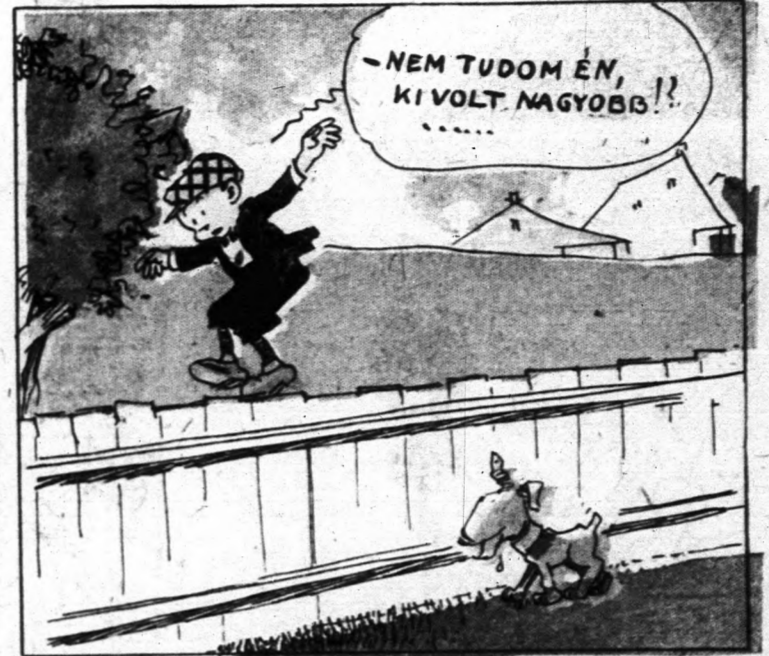
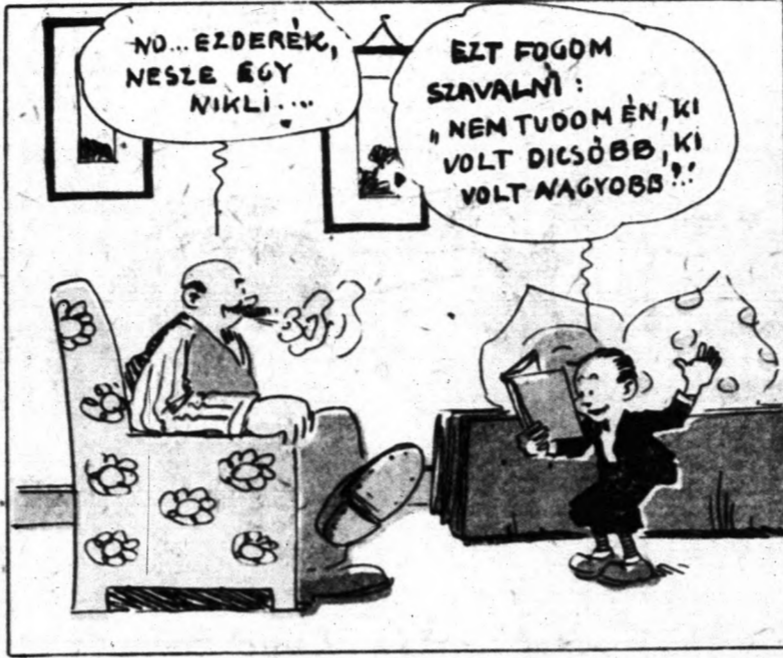
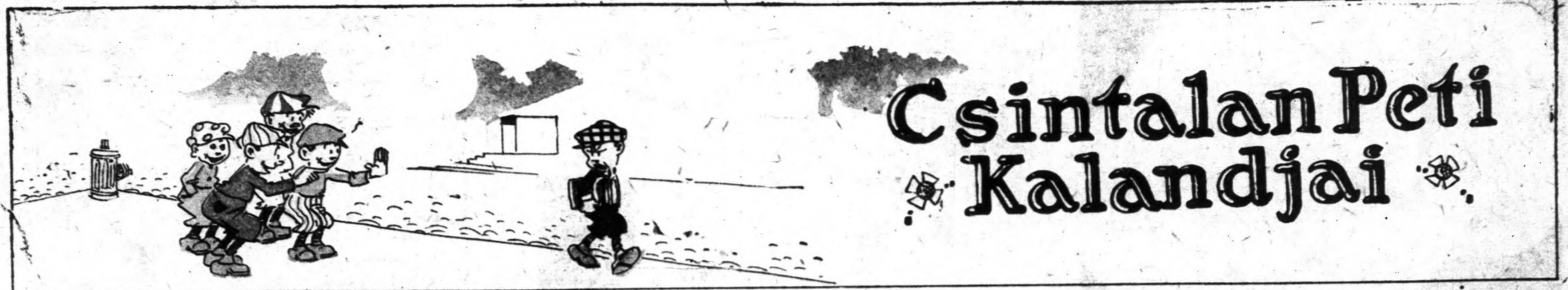
mulva, hogy a

gy azt mondja,
n soha többé.

gen és soha
ményre nézve.

K.

tulestek,
orasz ki-
gy kocsiján, hogy
vendégek
össégeit.
volt egy
szőbra, a
a cirtak.
ndta, az-
a, hogy
ezét. A
gton le-
ott Péter
elmeske-
ókolta a
adom: —
általában
oggal és
tta más-
egnyerte,
ényének
megzár-
el is —
derüre-

Rejtvények

I. BETŰREJTVEJ.

a a a csárdás

2. SZÓTAGREJTVEJ.

A következő szótagokból 10 szó képeztesek akként, hogy úgy a kezdő, mint a végbetűk, felülről lefelé olvasva egy-egy magyar regény címét adják:

1. del. ger. ru. por. ni. fő. lui. u. ce. ó. lon. o. seb. gu. é. tou. ka. ka. be. ay. za. cze.
2. A szavak körülírása:
3. Sarkvidéki állat.
4. Fa, de nem gyümölcsstermő.
5. Szép női név.
6. Gályarabok börtöne Francmorságban.
7. Kis köztársaság Délamerikában.
8. Vasuti állomás Fiume közelében.
9. Nemtelen fém.
10. Fájni szokott.
11. Város Magyarországon.
12. Igénytelen kerti növény.

3. TRÉFÁS KÉRDÉSEK.

Az elejét akkor csinálja a szabó, a mikor nem alszik, a hátsó része a gyepen legelez, jó paprikást csinálnak belőle. De a kettő együtt nem sokat ér. Lomha, fekete maszár, vigye el a jatar.

Mi ez?

K-val nagyon szükséges, R-rel bizony nem nagyon ékes. Mi ez?

Két második egy első közrekap, Igen jó eledel ez, ne félj, meg nem harap. Mi ez?

Szeptember 28-án megjelent rejtvényeink megfejtései: 1) Beniczky. — 2) A borból megtöltötték a 3 gallonost, ezt beöntötték az öt gallonosba, ismét megtöltötték a 3 gallonost és ezzel teletöltötték az öt gallonost. Maradt a három gallonosban egy gallon bor. Ezt az egy gallonot más edénybe töltötték és újra megtöltötték a három gallonost. Ezzel két részre osztották a 8 gallon bort. — 3) Körző.

Helyesen fejtették meg: Pásztor András, Cleveland, O.; Bokor Lajos, Detroit, Mich.; Bolla Ákos, New York, N. Y.; Kenderesi Jolánka, Chicago, Ill.; Dankó Istvánné, Akron, O.; Kois János, Pittsburgh, Pa.; Földi János, Buffalo, N. Y.; Kocsis Mihály, Cleveland, O.; Balogh József, Cleveland, O.; Özv. Kecán Sándorné, Columbus, O.; John Kalmár, South Bethlehem, Pa.; Farkas Jolán, New York, N. Y.; Kovács Ferenc, Barberton, O.; Mrs. Somlyai, Cleveland, O.; Bokros József, Pittsburgh, Pa. és Hanák István, Akron, O.

A díjakat a következők nyerték meg: Bolla Ákos, New York, N. Y.; Kocsis Mihály, Cleveland, O. és Farkas Jolán, New York, N. Y.

A könyveket postára adtuk.

MÁS MÉRTÉK.

Vajas-kenyeret osztogat a mama. Kérdezi a Pista: — Mama, az a nagy darab kié lesz? — A tied Pistukám. — Az enyém? Hát nekem csak ilyen kiesit szegtél!

UGY NEM NEHEZ.

Találja ki papám, mi van a markomban? — Nem tudom fiacskám. — Pedig kitalálhatná, csak azt kellene mondania, hogy gomb.

MIKOR NEKI SINC.

Pennyt kért Ferike az-ajjától. De nem kapott. Kis vártatva leül a kutyus mellé a szőnyegre és átkarolva a Bijou nyakát, következőket mondja: — Itt van kutyuskám egy kis fehér cukor. Adtam ám volna neked pennyt is, de apa azt mondta, hogy neki sincs.

Véres verekedés van a sarokházban, siessen! — There is a bloody fight in the corner house, hurry up! — Der iz e bladi fájt in di kóner hauz, hari ap!

Ez a kis leány elhagyta a szülői házat, nem tudja se a saját nevét, se, hogy hol lakik, vegye oltalma alá. — This little girl has wandered away from her parent's house, she knows neither her own name nor where she lives, take her under your protection. — Disz litt görl hez vandered evéj fram hör pedentsz hauz, sí nóz nider hör ön nem nar ver sí lívz, ték hör andr jú proteksn.

Elutazunk egy pár napra, kérem a rendőrséget, vigyázzon a házamra, melyet minden lakos nélkül nélkül hagyunk hátra. — We are going away for a few days, I request the police to watch over my house which we leave without any one in it. — VÍ ár going evéj for e fjú déjz, ár rikveszt di polisz tu vaes óvr máj hauz, vies ví lív vitaut eni van in it.

A házam előtt a víz bugyog fel, úgy látszik, hogy a fővezeteki csatorna repedt meg. — The water spouts forth in front of my house it seems the main waterpipe has busted. — Di vader szpautsz fort in frant af máj hauz it szímsz di mén vaderpájp hez börszted.

Két gyanus ember sompolyog ott, senki sem ismeri őket, jó volna ügyelni rájuk. — Two suspicious fellows hang around there, no one knows them, it would be well to look after them. — Tú szuszpisöz felöz heng eraund der: nó van noz dem, it vud bí vel tu luk efter dem.

A bankban. — In the bank. — In di benk.

Az én nevem Lőrincz Andor, szeretnék az elnök uralra beszélni. — My name is Andrew Lőrincz, I would like to see the President. — Máj nem iz Endru Lőrincz, áj vud lájk tu szí di prezident.

Mivel szolgálhatok? — What can I do for you? — Vat ken áj dú for jú?

Kétezer dollár kölcsönt akarok felvenni. — I want to secure a loan of two thousand dollars. — Áj vant tu szikjúr e lón af tú tanzend dalersz.

Minő biztosítékot tud adni? — What security can you give? — Vat szikjuriiti ken jú gív?

A Korona-utcai 37-ik számú ház és telek az én tulajdomom. — The house and lot No. 37 Korona St. is my property. — Di hauz end lat namber törtiszevn Korona sztrít iz máj preperti.

Tartozik ezekre és mennyivel? — Do you owe and how much do you owe on them? — Du jú ó end hau maes du jú ó an dem?

Nem tartozom semmivel. — I owe nothing on them. — Áj ó nating an dem.

Mennyi időre kell a pénz? — For how long a time you need the money? — For hau lang e tájju jú nid di mani?

Van egy kis pénzem, mit itt befektetni akarok. — I have a little money which I want to deposit here. — Ejj hev e litt mani vies áj vant tu dipazit hí.

A ma betett pénze a hónap 15-ikétől kap kamatot. — Monies deposited to-day draw interest from the 15th of the month. — Maniz dipazited todéj dra intereszt fram di fiktint af di mant.

A takarékbán lévő pénzemet feleségem nevére akarom átíratni. — I want to transfer my money deposited here to my wife. — Áj vant tu trenszfer máj mani dipazited hí tu máj vájff.

Egy éves kis fiam nevére akarok pénzt takarékbá tenni. — I want to make a deposit in the name of my one year old child. — Áj vant tu mák e dipazit in di ném af máj van jír óld esájld.

Mi a gyermek neve? A betét így fog szólni: Lokányi János mint gondnok ifjabb Lokányi János számára. — What is the child's name? The deposit will be: John Lokanyi in trust for John Lokanyi junior. — Vat iz di esájldz ném? Di dipazit víl bí Dzsán Lokányi in traszt for Dzsán Lokányi dzsunior.

Kérem, írja be pénztári könyvecskémbé az eddig esedékes kamatot! — Please, enter into my bankbook the interest accumulated on my deposit. — Plifz, entr intu máj benkbuk di intereszt ekjumuléted an máj dipazit!

Betett pénzből száz dollárt akarok kivenni. — I want to withdraw some of my deposit, one hundred dollars. — Áj vant tu vitdra szam af máj dipazit, van hundred dalersz.

Feleségem és én együttesen tesszünk pénzt a bankba. Azt akarjuk, hogy se ő én nélkül, se én ő nélkül azt ki ne vehessük. — My wife and I make a joint deposit in bank; we want, that she without me and I without her should not be able to withdraw it. — Máj vájff end áj mék e dzsojnt dipazit in benk; ví vant dat sí vitaut má end áj vitaut hör sud nat-bí ébl tu vitdra it.

Jelentem, hogy betéti könyvecskémet elvesztettem. — I report to you, that I have lost my bankbook. — Áj riport tu jú dat áj hev laszt máj benkbuk.

Ne féljen semmitől, ha három hónap alatt a könyvecske nem kerül kézhez, új könyvet fogunk adni. — You need not be frightened, if the bankbook is not recovered within three months, we will issue a new book. — Jú nid nat bí frájtened, if di benkbuk iz nat rikavered vitin trí mantz, ví vil issu e nú buk.

(Folytatjuk.)

Szépségverseny

Az elmúlt hét folyamán beérkezett szavazatokkal együtt a szavazatok jelenlegi állása a következő:

Róka Juliska, Lindora, Pa.	12,456
Domokos Erzsike, Omaha, Nebr.	12,387
Nyisstor Sándorné, Lackawanna 10,134	
Kállay Helén, So. Bethlehem	9652
Mokry Ferencné, New York	9547
Kiah Apolonia, So. Bend, Ind.	9369
Bubics Annuska, San Francisco	9189
Dely Lidia, Cicero	9078
Jakab Jolánka, New York	9039
Varga Juliska, Cleveland	9008
Bury Katica, New York	8978
Luck Vilma, W. Huntington	8945
Horváth Bétáné, New Brington	8907
Hanák Nimuska, Detroit	8856
Galata Ella, McAdoo	8009
Popovits Margitka, Chicago	7908
Nagy Gizela, Carteret	7865
Boros Mariska, Chicago	7832
Molnár Karolina, Bethlehem, Pa.	7803
Hodszá Helén, So. Bend	7793
Padlovits Mariska, Bridgeport	7743
Bagjog Erzsike, Racine, Wisc.	7725
Hanák Juliska, Detroit	7704
Kövé Mariska, Sidney	6523
Tomcsányi Annuska, Export	6349
Péter Pirokska, Hutchinson	6254
Bikaly Irénke, Canton, O.	6197
Trikal Margitka, So. Bend	6099
Marosán Mariska, Buffalo	6052
Mészáros Katica, Lakewood	5968
Ellis Annuska, Warren	5943
Kocsi Rózsika	5876
Choban Juliska, Akron	5692
Valkóczy Mariska, Perth Amboy	5429
Hudár Boriska, Steubenville	5346
Kény Irénke, Indiana Harbor	5328
Soltész Mariska, Trenton	5289
Krajcsics Annuska, So. Bend	5243
Feder Margitka, Toledo	5199
Antal Gizella, Gary	5093
Molnár Anna, Wheeling, W. Va.	5042
Vilinszky Mariska, Zanesville	5009
Sladovits Mariska, Saginaw	5001
Mrs. Pápay, So. Bend	4995
Mowing Vilmuska, Milwaukee	4968
Sándorfi Anna, Uniontown	4887
Tóth Juliska, McAdoo	4856
Óry Margit, So. Bend	4738
Nagy Juliska, Chicago	4738
Varga Zsuzsika, McAdoo	4732
Molnár Erzsike, So. Bend	4709
Konya Annuska, Drakes	4689
Horváth Irma, So. Bend	4658
Csombók Eszter, Buffalo	4537
Vajda Erzsike, Akron	4529
Tischler Sári, Pittsburgh	4398
Nagy Annuska, Detroit	4287
Mrs. Sophie Kiss, Orenco, Ore.	4027
Galajda Mariska, Cleveland	4009
Zékány Péterné, Cleveland	4001
Tomcsányi Mariska, Export	3987
Nagy Pirokska, Philadelphia	3923
Aranyos Margitka, Westfield	3876
Szakács Erzsike, Youngstown	3853
Horváth Irma, McAdoo	3762
Hoták Rózsika, E. Palestina	3728
Deszpóth Annuska, Barberton	3652
Drosdick Iduska, Reading	3472
Pavlicsák Elza, Whittett	3199
Kretik Margitka, Amhurst	3128

A TESTI ÉS SZELLEMI ÉLETREND.

(Folytatás a 11. oldalról)

egy-egy természeti jelenségek, észre-vevésre valók, noha ezek működésére is megfelelő gondolat-sorozat indulhat meg az agyvalóban.

Az érzékszervek begyakorlásával is úgy van azonban a dolog, mint az izomgyakorlatokkal. A szemnek, fülnek, orrnak, nyelvnek, tapintó szervnek gimnasztikája egyszerűsmind az agyvelő gimnasztikája s.

A magasabb szellemi és értelmi cselekvés egyes módjait, a megfigyelő, egybevető, gondolkodó, okdatoló, buvárkodó képességet szintén lehet gyakorolni és gyakorlás útján tökéletesíteni.

Ha az értelmet kellőleg nem fejlesztjük, csak annyit fogunk tudni, a mennyire emlékező tehetségünk terjed.

A SZABADSÁG HETI MELLÉKLETÉNEK SZÉPSÉGVERSENYE.

Szavazó-lap

Kit tart a legszebb amerikai magyar nőnek?

A beküldő neve és lakása:

A

innen el... nap a... ide, ok... lálni; de... hogy kif... szik, elfo... van itt eg... lenne az... — Hát... kérdeztem... — Ön... — Én... ges! Ön... Ó folytat... felelne... — Baud... hozott az... senki sem... hogy az... Peralli Lea... neve alatt... senki sem... hajóra vált... idő alatt... egész igazs... fejét a dol... hagytunk... má termett... jesen haso... hajuk és... areot folis... ni és a víze... te a haját... tét is meg... azonosság... üveg festé... segítségül... össze egy... offjva, Jaf... lott. Csak... tozik. Ez... dolog tév... kopóit. És... Egy asszo... lajdon lak... jába öltöz... be a szemé... keresnének... Lea meghalt... a világot... Ki hinné... Borzalman... gát a esőnd... tem okosk... félmes ügy... oda kiáltott... — De hát... Baud Janet... vette el a gy... — Ah!... maga kivá... ga elsőnek... Maga azt... el a gyilkos... a bűnös, a... a gyilkossá... Féltem me... dett időt a... — Ki hát... a mi'itt tor... gát a lega... akart a ma... egy más... Kút mást... tel veszett... beesület nél... nak, legaláb... arra, hogy... tőjét?... — Jack... va. Oh Jack... földom mag... börtönre, it... De ilyen in... soha! — Az infá... az övéhez!... fogért fog... sem többet... nak magána...

Az Ötvény fenekén

Regény írta: Ohnet György

Szépségverseny

Az elmúlt hét folyamán beérkezett a szavazatok leggyűjtése a következő állás a következő:

Juliska, Lindora, Pa.	12.456
Mokos Erzsike, Omaha, Nebr.	12.387
Sztor Sándorné, Lackawanna	10.134
Hay Helén, So. Bethlehem	9.652
Kry Ferencné, New York	8.547
Apolonia, So. Bend, Ind.	9.369
ics Annuska, San Francisco	9.189
Lidia, Cicero	9.078
ab Jolánka, New York	9.039
ga Juliska, Cleveland	9.008
y Katica, New York	8.978
k Vilma, W. Huntington	8.945
vith Bélané, New Brighton	8.907
ák Ninuska, Detroit	8.856
ta Ella, McAdoo	8.809
ovits Margitka, Chicago	7.908
y Gizella, Carteret	7.865
os Mariska, Chicago	7.832
ár Karolina, Bethlehem, Pa.	7.803
ssa Helén, So. Bend	7.793
ovits Mariska, Bridgeport	7.743
os Erzsike, Racine, Wis.	7.725
ik Juliska, Detroit	7.704
r Mariska, Sidney	6.523
esányi Annuska, Export	6.349
r Pirooska, Hutchinson	6.254
y Irénke, Canton, O.	6.197
l Margitka, So. Bend	6.099
san Mariska, Buffalo	6.052
áros Katica, Lakewood	5.968
Annuska, Warren	5.943
k Rózsika	5.876
an Juliska, Akron	5.692
czy Mariska, Perth Amboy	5.429
r Boriska, Steubenville	5.346
lrénke, Indiana Harbor	5.328
s Mariska, Trenton	5.289
ics Annuska, So. Bend	5.243
Margitka, Toledo	5.199
Gizella, Gary	5.093
r Anna, Wheeling, W. Va.	5.042
ky Mariska, Zanesville	5.009
its Mariska, Saginaw	5.001
Pápay, So. Bend	4.995
ng Vilmuska, Milwaukee	4.968
rfi Anna, Uniontown	4.887
Juliska, McAdoo	4.856
argit, So. Bend	4.738
Juliska, Chicago	4.738
Zsuzsika, McAdoo	4.732
Erzsike, So. Bend	4.709
Annuska, Drakes	4.689
h Irma, So. Bend	4.658
ok Eszter, Buffalo	4.537
Erzsike, Akron	4.529
r Sári, Pittsburgh	4.398
Annuska, Detroit	4.287
ophie Kiss, Orenco, Ore.	4.027
Mariska, Cleveland	4.009
Péterné, Cleveland	4.001
ny Mariska, Export	3.987
roska, Philadelphia	3.923
s Margitka, Westfield	3.876
Erzsike, Youngstown	3.853
h Irma, McAdoo	3.762
Rózsika, E. Palestina	3.728
h Annuska, Barberton	3.652
k Iduska, Reading	3.472
k Elza, Whitsett	3.199
Margitka, Amhurst	3.128

szélsőbb kimutatásunk alkalmasnak azoknak a hölgyeknek a közöljük, akik ötezerrel szavazatot kaptak.

TI ÉS SZELLEMI ÉLET-REND.

olytatás a 11. oldalról)
ermészeti jelenségek, észrevalók, noha ezek működésük megfelelő gondolatforrat meg az agyvalóban.
szélszervek begyakorlásával azonban a dolog, mint gyakorlatokkal. A szemnek, orrnak, nyelvnek, tapintó gimnasztikája egyszerű agyvelő gimnasztikája. s. gasabb szellemi és értelmi egyes módjait, a megfigyebet, gondolkodó, okbuvárkodó képességet szintet gyakorolni és gyakorlati tökéletesíteni.

értelmet kellőleg nem fejcsak annyit fogunk tudni, re emlékező tehetségünk

AZTÁN hozzám lépett és ez sajtóságának erejével uralkodva fölöttem mondta:

— Lehetetlen ezt a holttestet innen eltüntetni, ennél fogva holnap, a mikor ön már messze lesz ide, okvetlenül meg fogják itt találni; de meg fogják tudni azt is, hogy kiesoda, és önt üldözöbe veszik, elfogják, elítélik. Igaz, hogy van itt egy halott asszony, de mért lenne az Baud Janette?

— Hát ki lenne az ő helyén — kérdeztem én.

— Ön.

— Én? hogy volna az lehetséges? Ön eszét veszette!

— Ö folytatta a nélkül, hogy nekem felelne:

— Baud Janette mindent rendbe hozott az elutazására, eltűnhetik, senki sem fogja őt keresni. Kell, hogy az itt meggyilkolt asszony Peralli Lea legyen. Baud Janette neve alatt Lea utazik Londonba; senki sem ismeri őt. Egy amerikai hajóra vált jegyet és ez alatt az idő alatt a rendőrség, bírák és az egész igazságszolgáltatás törheti a fejét a dolgon, a melyet a nyakán hagyunk. Janette és Lea egyforma termetűek, egész alakjuk teljesen hasonló egymáshoz, csak a hajuk és aruk különbözik. De az areot fölismerhetetlenül lehet tenni és a vízzel, a melyel Lea festette a haját szökere; a Baud Janette is meg lehet festeni. A személy azonosságát megállapíthatjuk egy üveg festék és egy revolver golyó segítségével. Akár a fejt zúzta össze egy lövés, akár csak meg van ojtva, Janette mindenképpen halott. Csak a gyilkosság módja változik. Ez nem nagy feladat. A fő dolog tévuttra vezetni a rendőrség kopóit. És ennek sikerülni kell. Egy asszonyt találnak halva a tulajdon lakásában, a tulajdon ruhájába öltözve. Miért vonnák kétségbe a személyazonosságát és miért keresnének kákn eszmét? Peralli Lea meghalt és Baud Janette járja a világot. Ime a kérdés megfajtése. Ki hinné, hogy ez nehéz legyen?

Borzalmam láttára elnevette magát a esőndben. És nyomon követtem okoskodását és megérttem félelmes ügyességét. Hanem azért oda kiáltottam neki:

— De hát ha én elutazom és ha Baud Janette eltűnik, akkor ki követte el a gyilkosságot?

— Ah! ah! — gonyolódott ő — maga kíváncsi kezd lenni. Ime, maga elsőnek esik bele a csapdába. Maga azt kérdi, hogy ki követte el a gyilkosságot? Nos, hát az lesz a bűnös, a kinek hasznára lehetett a gyilkosság.

Féltem megérteni. De nem engedtem időt a kétségre!

— Ki hát a bűnös mind abban, a mi itt történt? Ki árulta el magát a legaljasabb módon? Ki akart a maga pénzével a zsebében egy más asszonyt megszoktatni? Kít mást, mint az eladósodott, hitel vesztett, remény és majdnem becsület nélküli játékos tarthatnak, legalább erkölcsileg képesnek arra, hogy meggyilkolja a szeretőjét?

— Jackot? — kiáltottam elirtóva. Oh Jack! soha! soha! Inkább fölodom magamat, inkább vessenek börtönre, ítélenek el, öljenek meg. De ilyen infámiát? Nem! nem! soha!

— Az infámia csak hasonló volna az övéhez! Csak annyit tennie, mint fogért foggal fizetni! Egy csóppel sem többet. Micsoda aggságai vannak magának, a mikor neki egy-

általán nem lehettek! Ó nagyon vígan itthagya magát a fakópnél, kitéve annak, hogy esetleg behál a bánatába vagy haragjába. Hát ő habozott talán?

— Nem, én nem akarok! Nem! én nem akarok! Hagyjon engem!

De már erre durva lett és fenyegető:

— Na, de most már elég legyen! Nem is tudom, hogy minek vesződom azzal, hogy magat meggyőzzem. Én mindenáron meg akarom menteni, maga pedig mindenáron pusztulni akar. Jó, hát csak tessék. Mit is törődöm veled? Én vagyok az ön utolsó barátja, a legmegbízhatóbb, az egyetlen hűség, önfeláldozó és Isten tudja, hogy most is mit nem kockáztatok önért! És ön elutasít! Jól van, megye, Isten önnel!

Egy lépést tett az ajtó felé, de a gondolatra, hogy egyedül maradjak a holttesttel, elszállt minden bátorságom. Becsületérzésem vég-ső bástyáján rést ütöttek annak a nyomorultnak hazug okoskodásai, ingadozott és már-már ledől. Mindent, a mit egy léleknek a megfontására, csak ki lehet találni, megkísérelt és diadala nemsokára teljes lett. Oh! borzalmak éjszakája! A melynek rettenetes főadatát újra látom. Le kellett vetketetni a halott nőt, ráadni az én ruhámat, cipőmet, ékszeremet. Es végezetül be kellett festenünk a haját. Profán ujjaink között a sötét hajfűrtök aranyos szökere változtak. Rémes és irtózatos kép! A holttest sápadt homlokán végig permetező illatos víz. Az egész iszonyu kikészítése a halottnak a koporsó számára. Hogyan is bírtam el ezt a kínos megpróbáltatást, a nélkül, hogy a szívem bele nem szakadt, ma sem tudom. A többire már alig bírok emlékezni. Félholt voltam már, a mikor Sorége azzal a revolverrel, a mit tőled kaptam, háromszor lött, közvetlen közelről az áldozat arcába, aki akkor már néhány órája volt, hogy elhunyt. Sorége aztán engem öltöztetett, mert én már semmiről sem bírtam tudomásul, a Janette ruhájába, a fejemre tette a kalapját; sűrű fátol mögé rejtette arcomat, fogta a kis táskát, a melyben Janette papirjai voltak és elhagyta velem együtt a házat. Mindaból, ami az ényem volt, nem hozott el egyebet, mint a zálogédulákat, a melyeket aznap réggel te magad hoztál nekem vissza. Akkor még nem tudtam, hogy ezekkel mi a szándéka. Elkísért a vasútra, a táskában talált nyugtával kivete Janette előre küldött máhát a raktárból, egy

első osztályu jegyet váltott és maga helyezte el a Boulogneba induló vonat egy kupéjában. Ott biztonságban látva engem, ezt mondta:

— A Hotel du Casino-ba szálljon és várjon meg. Holnap este ott leszek, hogy hirt vigyek magának.

A vonat elindult. Sorége egy utolsó biztató intéssel bucsuzott és én, csaknem ájultan a fáradtságtól és félelemtől, elhagytam Párist, kétszeres bűnnek a rémét hagyva magam mögött; azét, a melyet elkövettem és azét, a melyet elkövetni engedtem.

Jack mozdulatlanul, remegve, immár több százalommal, mint haraggal nézte Leát. A helyzetnek, a melybe a boldogtalan asszony jutott, az irtózatossága még őt is áthatotta. Elfelejtette a borzasztó következményeket, a melyek az elkövetett bűnből ráháramlottak és nem látta csak a fenyegető veszedelmet, melyben kedvese torgott. Fenhangon mondta:

— Igen, minden merészen volt kiszelve és a siker jól kiszámítva. Az én zavarodottságom és annak a teljes lehetetlensége, hogy Janette sorsáról csak sejtelmem is legyen, hozzájárultak a titok biztosításához. Az asszony, a kit halva találtak Lea lakásán, Lea ruhájában, hogyan lehetett volna más, mint Lea! Még én magam sem kételkedtem benne. Nem voltam olyan erős, mint te, én elfordítottam a szememet, a mikor a Morgue gyászos termében megmutatták a tetemet és nem mertem volna megnézni, mint te. A szívem alélt bennem és én csak sirni tudtam, a mikor vitatkozni, kutatni, összehasonlítani kellett volna. És te nem gondoltál erre, boldogtalan, a mig az órák mullottak és megpecsételték vesztet!

— De igen, Jack, gondoltam rá én is. De Sorége megérkezett, mint

Hajnal szeretőm

Ejjél... sápadtan tűz az ablakomra az utcalámpa sárga fénye... Csend. Agg butorok susognak idebent s fehér árnyak ágyam fölé hajolva.

Fehér árnyak ágyam fölé hajolnak, Alomkergetők, csomba nagyok. Testemre hideg verejték fagyott Az óra kong és itt van már a holnap.

Itt a holnap. A barnaszemű Hajnal jön hozzám lágy, leömlő, szöke hajjal; a sok bus árny előle most menekszik.

A szend édes melódiába ful mig ködleple előttem földre hull s szép szeliden a hajaimba fekszik.

GERÉB ISTVÁN.

ahogy ígerte. És büntársamnak zordon hatalmába esve, nem voltam képes el-lentállani. — Megkísérlettem, mindjárt az első órától kezdve. A két ségbeesés és lelkimardosás majdnem ö-rültté tettek. Könyörögtem neki, hogy keressen módot a tisztázásodra, ha én már tul leszek az elfogatás veszedelmén,

ő kacagott és irtózatos gonynyal mondta:

— Még hogy én, merő mulatságból; egy ilyen piszkos ügybe avatkozom, azért, hogy de Freneuse Jack ur ártatlansága kiderüljön! Ugyan édesem! maga tán megbolondult? Ó maga

ngrott a esávéba, hát csak maradjon is benne!

— De az édes anyja, aki nem vétett semmit sem és a ki minden

könyvét elsirja utána, a huga, a ki ártatlan és a kinek a jövője tönkre van téve!

Sorégenek erre elváltozott az arca és kikelt nyugalmából:

— Ne beszéljen nekem a hugáról! Mert még megbánatja velem, hogy még százzorta jobban kompromittálva nincsen! Gyűlölöm azokat a népeket, megértett? És a leányt legjobban valamennyiük közt. Elég vakmerő voltam szeretni őt és ő lenézett, visszautasított! Ez az, a mit soha sem fogok elfelejteni!

Ebben a pillanatban oly kegyetlenek, oly szörnyetegnek láttam, hogy, fejszesztemen kezdtem kiabálni:

— Nem akarok a maga kényére bízva maradni! Félek magától! A maga barátsága épp oly rettenetes, mint gyűlölete. Engedjen elmenem, nem bánom én, akármilyen leszek velem, de el akarok válni magától!

Ó haron ragadt és minden méltókat elvonszítva, megszűnt a jónévelésü embernek lenni, akit eddig ismertem s durvának és erőszakosnak mutatkozott:

— Ostoba teremtés, azt hiszi, hogy el fogom tűrni a szeszélyeit? Ne felejtse, hogy ura vagyok! Ön az én tulajdonom. Nagyon jól tudja, hogy miért mentettem ki a kelepceből. Azért, mert birni akarom, ennyi az egész. Különbem mit törődtem volna azzal, hogy leütik a fejt, a miért dühödött féltékenységenek rohamában agyonütötte a barátját? Nem igen szokásom, hogy ringyók verekedésébe avatkozom. Azért vállalkoztam csupán a megmentésének a föladataira, mert tetszik nekem s mert magamnak kívántam és ki fogom azonnal elégiteni kíváncságot!

Megragadt. Én igyekeztem el-lentállni, de nagyon ki voltam mérülve a két nap óta kiállott izgalmauktól. Éreztem az ajkát az enyémen. Sikoltoztam:

— Erresszen, irtódom magától!

— Én pedig gyönyörűségemet lelem benned!

— Inkább meghalok!

— Azt csak úgy mondják!

— Gyáva, pimasz!

Erre eleresztett és dühösen moudta:

— Elég legyen a komédiából! vagy pedig becsületesem mondom, esőngetek és átadlak a rendőrbiztosnak.

Lea két kezébe temette fejt és fojtott hangon, jobban megszegyenülve, mint a midőn a gyilkosságot beszélte, mormogta:

— Féltem; engedtem neki. Leikismerétem előtt ez volt eselekedeteim leggyalázatosabbja.

A mély esendben Jack és Lea át-járva az irtózatból, mozdulatlanul maradtak. Vlgre a boldogtalan asszony fölemelte megalázott homlokát és kétségbeesett fölindulással annak a lábához vetette magát, a kit elveszített.

— Oh! Jack! esedezem, bocsáss meg nekem! Alávaló voltam! De hisz láthatad, hogy ő volt az, a ki mindent elkövetett. Nem százzorta bünösebb-e nálamnál, noha nem ő hajtotta végre a gyilkosságot? De ő készítette elő, s volt rajta, majdnem hogy tanácsolta. Oh! bocsáss meg, kérlek! Anyira szerettelek és annyi bánatot okoztam neked! Gyáva voltam! Irnom kellett volna a bíráidnak, téged tisztázni, magamat vádolni kellett volna

(Folytatás.)

Párbaj

(Folytatás a 7-ik oldalról)

urat, míg meg nem hallgatott... Meg fog engemet hallgatni! Kötelessége meghallgatni! Mert én nem hagyom mindnyájukat elveszni. Tudom, micsoda rettenetes vádat emelnek holnap Aladár ellen. És én meg akarom önt győzni, hogy nem igaz, amit majd rá mondanak! Azt fogják rá, hogy tolvaj.

Tibold Miklós a leány energiájától elbűvölten állt a szoba közepén. Már nem vágott a szavába és az sem jutott eszébe, hogy föl-emelje a terdepelét. De a "tolvaj" szóra szemöldöke összerándult.

— Nem igaz, nem igaz! — fuldoklott a leány, dühösen hadonászva a karmantyujával. Azt fogják rá, hogy egy éjjel, mikor kártyán vesztett, feltörte az édesapám pénzes szekrényét... Hát igenis, feltörte, de az apám engedelmével... Az apám az ő nagybátyja... Azt mondta neki: "Fiam, ha pénz kell, csak nyulj a szekrényembe..." Megmondta neki, világosan, akárhányszor... Vagy talán azt tetszik kívánni, hogy idehöz-am az apámat? ... is azt fogja mondani... megesküszik rá, ha ön kívánja... És egy elcsapott eseléd, egy boszorkány azt állítja, hogy nem így volt... Azt hazudja, hogy az apám tetten érte Aladárt és puskát kapott le a szegről; agyon akarta őt löni... Nem igaz, nem igaz! Édesapám maga mondta neki: "Fiam, ha pénz kell..." És ez asszony már négy éve zsarol bennünket... Mert négy éve történt ez a dolog, mikor én még kis leány voltam... Négy évvel az eljegyzésünk előtt... És mi fizetünk annak a gaz eselédnek, hogy hallgasson... De hátha az Aladár ellenségei még többet fizetnek? Ah, Istenem, én tudom, hogy holnap ezt a vádat emelik ellene! Az a nyomorult vén asszony fog vallani a becsületbíróság előtt!

Tibold Miklósnak megesett a szíve a szegény teremtesen. Bár nem volt valami éles el-

méje, megértette a történetet. Szerette volna azt mondani a leánynak: "Cselédek nem hallgat ki becsületbíróság, amelyben én ülök." De mint korrekt ember, még sem mondta. Csak fölemelte a sirva térdelő gyermekét; s miközben fölemelte, szinte vissza kellett rántania a kezét, hogy ne simítsa meg tiszta, aranyos haját. A leány nagy, fényes könnyeket hullatott karmantyujába és együgyű kis oskolás pityergő hangján ismételte: — Pedig nem is igaz!... Az apa megmondta neki: "Fiam, ha pénz kell, csak végy a szekrényből..." Éjjel volt, Aladárnak hir-

Kidült a kucori csárda...

Kidült a kucori csárda oldala
Végig repedezett mind a négy fala.
Száz felé ment a szélben a teteje,
Állhatatlan, mint a lányok szerelme.

Elbujdosom én már innen messzire,
Nem hagyom a régi babám senkire.
Hadd keressen nálam jobbat magának
Majd találok én hivebbet magamnak.

FEKETE NAP

(Folytatás a 4. oldalról)

katonák táltáltak. A két asszony tétlenül nézte a bitangolást.

Ehesek voltunk. Ettük a levest nagy mohón. De valami undok ize volt a levesnek. Én nem is ettem meg mind, csak a felét, noha vesztettül éhes voltam. A többi tiszt evett, mint a sovány farkas. Fintorgatták az orrukat, de ették. Hadjáratban nem a nyelvének eszik az ember, hanem a gyomrának.

Azonban az őrnagy is letette a kanalat és félreköpött:

— Krucifiksz donnervetter, ebbe valami avasat főztek.

Akkor aztán a többi tiszt is meg mert szólalni, hogy bizony a leves gyalázatos rossz. Némelyek a gyomrukat fogdosták és sápadoztak.

Egyik tiszt előördítja a szakácsot:

— Te Johan!

Johan kifut a kanállal.

— Azt a marha-eszű Poncius Pilátusodat! Micsoda döglött kutya-husból főzted ezt a levest?

És hatalmas pofonra lendíti a tenyerét.

Johan megrökönyödik: belemérit a nagykanálba a tálba és megkóstolja. Pislog. Bámul. Aztán ránéz az öregasszonyra, aki ott áll a falnál, némán, dacosan, sötét tekintettel.

— Hadnagy ur, — mondja a katona. — A leves friss husból készült, de ez az asszony vetette bele a zöldseget.

Valamennyien a gyomrukhoz kaptunk.

A hadnagy előrántja a pisztolyát s felugrik:

— Mit tettél ebbe a levesbe te boszorkány!!

Késő odafutnom: a pisztoly ellobbant, eldurant. Az asszony is csak elhanyatlott, leesett szótlenül a fal mellett. A vére végigfolyt az udvaron.

Én elmentem onnan.

BA tiszték kiöntötték a levest. Kis időre ott hagyták az asztalt és káromkodtak. Negyedóra múlva aztán ették a többi ételt józuen.

A bölcs bolond

Méltán nevezhető ennek az a Naszreddin nevű ember, aki még a híres világhódító Timur-lenk, vagy másképp Tamerlán idejében élt, de a napkeleti tartományokban nevét máig is mindenfelé emlegetik. Sokszor látszólag bolond dolgokat cselekedett, de mégis volt azokban mindig élmésség és bölcsesség.

Ez a Naszreddin eleinte születése helyén, a kisázsiai Aksehir városkában volt olyan bíró- és tanítóféle. Midőn meghallotta, hogy az iszonyú Timur-lenk öldökölvén, pusztítva arrafelé tart szörnyű seregével, a ravasz Naszreddin azt gondolta ki, hogy elébe megy a nagy urnak és valami ajándékkal megengeszteli, hogy ne pusztítsa el a várost.

Legelőbb is tehát azt kérdezte meg Naszreddin a feleségétől, hogy mit vigyen Timurnak ajándékként: fűgét-e vagy birsalmát? A felesége birsalmát ajánlott, mert az szebb is, nagyobb is a fűgénél. Naszreddinek azonban az volt az elve, hogy nem jár az asszony tanácsa után indulni, és csak azért is a fűgében állapodott meg.

Timur azonban, a ki ilyesféle ajándékoknak nem igen volt barátja, oly sértőnek találta e kedveskedést, hogy a fűgét egyenként a Naszreddin fejéhez vágosta. "Al-

dassék Isten" kiáltott emez fel mindannyiszor, valahányszor egy fűgét a fejét érte. Timurt kíváncsivá tette e különös halálkódás és kérni az okát Naszreddintől. "Azért áldassék Isten neve — felel neki az — mert nem fogadtam meg a fe-

leségem tanácsát. Ha ő reá hallgatók és birsalmát hozok a fűge helyett, azóta már rég összezúródott volna a fejem."

A különben kegyetlen természetű Timurnak annyira megtetszett ez a magyarázat, hogy aranyakkal

váltotta meg az ütéseket, sőt ez időtől fogva bármikor szabad bemenetet engedett neki udvarába, a szülővárosát pedig nem engedte vad katonái által felülatni.

Később rendkívül kedves embere lett aztán Timurnak Naszreddin.

Egyszer tíz aranyat kért Timurtól, hogy valami emlékfélét állíthasson magának. Timur készséggel és egyuttal némi kíváncsisággal teljesítette kérését. Naszreddin pedig a tíz aranyon egy köbe illesztett nagy ajtót építtetett az aksehiri határon, és a nélkül, hogy a többi falakat is kiépíttette volna, erős vaslakatot csináltatott az ajtóra. A különös építménynek a következő magyarázatot adta: Az utókor csak sirásra fogják Timur hatalmas kőfalai fakaszthatni, míg Naszreddin akkor is csak nevetetni fog!

És valóságos így is történt. Ez ajtó mögé temették el Naszreddin földi maradványait és a mai kor zarándokai mosoly nélkül meg nem állhatják, midőn az ajtó-emlékhez ellátogatnak. Mert ezen sírhöz, mely Aksehir közelében mai nap is látható, ép úgy elzarándokolnak, mint bármely szent hirben állé emberéhez az őtan körüli mohámé-dánok.

AKIK MINDEN DÖRZSÖLÉS NÉLKÜL AKARNAK MOSNI!

Megunta már a nehéz mosást? Ha egészsége drága, ha olcsón, tisztán, gyorsan akar mosni, használjon Mitchell Magic Marvelt. Egy centért kimos egy heti ruhát minden dörzsölés nélkül 15 perc alatt. Nem ártalmas a ruhára. Ne vegyen szilany utánzatokat, amelyek tele vannak örlött homokkal, lye-al, acydelel s más mérges anyaggal, a melyet a ruhát már a harmadik mosás után tönkre teszik. A mi porunk nem romlik meg s adunk háromszor annyit, mint bármely más társaság ugyanannyi pénzért. Csakis ez a valódi! Vigyázzon az utánzatoktól. 6 hónapra való por ára egy dollár, 10 cent postaköltség. Egyedüli elárusítók: Mail Order House, Glenfield, N. Y. Nincsenek utazó ügynökeink.

A KIS KOCSI

IRTA SZABÓNÉ NOGALL JANKA

AZ ABLAKON két nyugtalan kis kéz babrált és az üveg megkoppant:
— Kop, kop, kop.
— Ilus, aki eddig azon bajlódott, hogy egy kis darab piros bársonyból ülést csináljon a szép, új baba-kocsiba, melyet Márta néni vágott ki kemény papirosból, rögtön tudta, hogy ez csak Drusa lehet. Még pedig olyan fontos hírrel, melyet nem lehetett addigra halasztani, míg végig jön a folyosón s belép az ajtón. Hamar félre tette munkáját és az ablakhoz futott. Kinyitotta. Csakugyan Drusa a ott odakünn és nagy ujságot hozott.

— Készen van a kocsis?
— Készen van a kocsis! — kérdezte gyorsan.
— Készen.
— No hát akkor itt vannak a lovak is, nézd.

Kivett egy fehér skatulyát, melynek tetején apró lyukak voltak, kinyitotta és Iluska összeesapta a kezét.

— Milyen szépek, Istenkém!
A Drusa lovaeskái igazán nagyon kedvesek voltak; hogy elfértek egy kis fehér dobozban, csak azért történt, mert mind a kettő sárga cserebogár volt. Hyen kell az olyan kis legénynek, a ki majd tizenöt év múlva lesz igazi András. Most még Drusa, az egész ház szöke, kék szemű, pufók arcú Drusája.

— Szerszámot is csináltam, Ilus, nézd, — szolt Drusa és kibontott egy esomé aranypárgást.

Igazi kis szerszám volt és Iluskának, ki szintén majd csak sokára lesz Ilona s most még csak bogárszemű kis Ilus, másodsor kellett nagy meglepetését nyilvánítani.

— Most tehát, hogy minden megvan: kocsis, ló, szerszám, lemehetünk a kertbe. Várj reám, mindjárt lenn leszek.

És Ilus elröppent az ablaktól, hogy pár perc múlva már ott tapogáljon sárga cipős lábcskáival Drusa mellett.

Drusa komoly arccal vitte lovaeskáit s az orgonabokrok táján végre rájuk bogozta a szerszámot. Ilus is lehajolt most a kis kocsival s egy, kettő, három, be volt fogva, utra kelhetett a szép kis fogat.

— Gyí, — kiáltották egyszerre s a két lassu, nagy bogár elindult s nyomában vigan pergett a baba-kocsi.

De egyszer csak furesa zümmögés támadt, mintha beszédet kezdtek volna a lovaeskák:

— Eh, miért mászunk mi itt a porban, mikor szárnyunk is van, — zümmögte az öregebbik.

— Igaz biz az, — zizegett a másik is, s ezzel huss, fellebegetek és szálltak, szálltak a piros, babvirágok felé.

A babvirágokon túl pedig ismeretlen, megszűri ország terült el: az öreg szomszéd néni kertje.

A két nagyfejű bogár épen arra tartott s a cifra lécek fölött szépen átevezett az ismeretlen, idegen országba.

Drusa meg Ilus összenézett, aztán mind a kettő nagyon furesán görbítette el a száját, és még az ujjokat is a szájukba tették, hogy jobban sirhassanak.

No, sirtak is úgy, hogy elrepült a kertből minden madár s még a nap is elbujt egy nagy, rojtos fehér felleg mögé.

beleterekezött a kis aranyos gyeplőbe.

És alattuk nevetni kezdett a hegyes nyelvű csipkerózsza:

— Ugy-e megfogtalak, szökevények? Hová vinnétek a Drusa kocsiját?

Sirtak ám most ezek is, zizegtek, zúgtak, bugtak, de a hamis csipke

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

— Huzám ám, de nem mozdul, — zümmögött a másik és akkor szépen az ő négy lába is

rózsza csak nevetett és nem eresztette el az aranszálcakákat. És a két nagyfejű bogár, meg a szép kis babakocsi ott maradt egész délután, még éjjel is és reggel beleakadt egy nagy kertész-ollóba.

— Csitt, csatt, — zörölt az olló a csipkerózsával. — Minek fogod el a békés utazókat? Csitt, csatt, menjetek Isten hírével tovább!

A két nagyfejű bogár meg is köszönte a jó olló segítségét, felemelkedett, aztán zim-zum, elrepült a fehér ákác-virágok felé. Azon túl meg már talán épen csak a cserebogarak voltak a világon. Az olyan messze, olyan nagyon messze volt Drusától meg Ilustól.

Hanem a kis baba-kocsi ott maradt, s mikor a jó olló kiszabadította azt is, belekerült egy öreg, fehérhajú, pápaszemes néni kötökorsárkájába. Ott meglapult a hőszi pamutgombolyag alatt és meg se moccant.

Ez alatt Drusa meg Ilus sirt, de olyan nagyon, hogy már nem is bírták tovább, hát leültek a nagy kőrtéfa alá csöndesen busulni.

III.
— Szegény kis kocsim, milyen szép volt, — szolt Iluska.

— És milyen szelidek az én lovaeskáim, — folytatta Drusa.

— És most merre vannak?
A jó Isten tudja.....

— Igazán, Drusa? Tudja az Istenke? — kérdezte Ilus és nagyra nyitotta a szemekéjét.

És Drusa rámondta:
— Bizonyosan tudja, hiszen ő mindentudó.

— Akkor hát vissza is fogjuk kapni a kis kocsinkat, — szolt komolyan Ilus. — Irunk neki egy szép levélkét és megkérjük, hogy küldje vissza a kocsinkat, meg a lovaeskáinkat. Tudod, a mama is irti szokott Miklós bácsiéknak, mert ők tudják azt, hogy hol vannak a mi nagy lovaeskák telen át s ők küldik nekünk vissza minden tavaszon.

Drusa nagyon örült a jó gondolatnak, csak egy baj jutott az eszébe.

— Ki viszi majd el a levélkénket? — kérdezte.

Ilus rá akarta mondani, hogy a postás, de felnézett a szép kék égbe, melyen épen most dugta ki nevető arcát a nap rojtos szélű, fehér fellegok közül. Ilus összehuzta szemekéjét és szolt:

— Ott lakik az Istenke. Olyan magasan fenn és a levélhordónak nincsen szárnya.....

— Van ám az én harmadik lovaeskámnak szárnya! — szolt Drusa és elszaladt a borókabokrok felé. — Azon túl volt a piros filagória, piros házikóban fehér skatulya s fehér skatulyában még egy nagyfejű, zümmögő bogár.

Került, fordult Drusa s megint ott állott Ilus előtt.

(Folytatjuk.)

A JÖVŐ HÉTEN
gyönyörű elbeszélés közlését kezdjük meg a gyermekrovatban. — Az elbeszélést Krudy Gyula írta; címe: A király palatája. Olvassa el ezt az elbeszélést minden amerikai magyar gyerek.

A tücsök és a hangya

ATÜCSÖK egész nyáron át vigan dalolt s nem is jutott eszébe, hogy a télre valami ennivalót is kellene gyűjteni. Nyáron volt eledel bőven réten, mezőn, de mikor beállt a hideg tél s hó takarta a mezőt, akkor a dalos tücsök kisasszony éhezett, fázott de nagyon! "Eh mit! gondolá magában; majd segítek én a bajon; elmegyek a szomszédba hangya nénihez, annak teli van az éléskamrája, hisz egész nyáron át nem tett egyebet, csak egyre eledelt gyűjtött, majd kérék tőle kölcsön egy kis enni- valót!" —

Tücsök kisasszony nyomban elment a hangyához s illedelmesen meghajta magát, így szolt: "Jó napot, kedves asszonyom! kérem szépen, kölcsönözzön nekem egy kis elemőziát, a jövő nyáron visszafizetem kamatostul."

— Hm! — vizonzá a szorgalmas, takarékos hangya, — ugyan mondd, szép hugom, mit csináltál egész nyáron, hogy nem tettél félre semmit a téli időre? —

— Mit csináltam? — édes asszonyom — hát — daloltam!

— Daloltál? ugy hát most tanolj — farsang van!

Őszi dal
Az erdőben sárgul a fa
Levele,
Sárga levél, száraz gally hull
Földre le;
Ott sem hagyja pihenni a
Forgó szél,
Kavarogva ragadja, ha
Utra kél.
Száraz a galy, lombtalan a
Teteje,
Nem hangzik most a kis madár
Éneke.
Szegény, hogy is dalolhatja
Kedvére,
Hőpelyhek hullanak a
Fejére.

Napkeltekor
Kelet felől piroslik a
Láthatár,
Zöld mezőben énekel már
A madár.
A virágok hűs harmatban
Füdenek,
Mind örülnek a kelő nap
Jöttinek.
Napkeltevel megijjodik
A mező;
Fű, fa, virág új életre
Kelve nő.
A legkisebb bogár is tud
Örülni,
Ha reggel az eget látja
Derülni.

Az Egyesült Államok 14 államában máris szedi áldozatait az influenza.

Védekezzék idejekorán mindenki!

A washingtoni közegészségügyi hivatal sürgős intézkedéseket tesz a veszedelmes járvány terjedése ellen. — Többek között a közönségnek szánt figyelmeztetést adott ki a fenyegető veszedelem elleni védekezés céljából

Felkészült-e már Ön is?

Meghozatta-e már magának a **PARTOLA** fertőtlenítő, vértisztító és hashajtó cukorkákat, ugyszintén a **PARTOGLORY** idegerősítő gyógyitalt? — Mindkét csodaszer egy időben használható: előbbi fertőtleníti, rendbe hozza a gyomrát és megtisztítja a vérét, utóbbi pedig erőt ad a szervezetnek illetve annak ellentálló képességét növeli.

Ovásokdjek
utparatoktól!

IDEJEGYEZZÜK AZ ÁRAKAT:

Ovásokdjek
hamgylyagoktól!

Egy doboz eredeti Partola ára Egy dollár
Hat doboz eredeti Partola ára Ot dollár
Egy üveg eredeti Partoglory ára Egy dollár 25c.
Ot üveg eredeti Partoglory ára Ot dollár

Ha tehát még nem készült volna fel, ne várjon most már egyetlen pillanatig sem, hanem küldje be rendelését rögtön erre a címre:

PARTOS PATIKA

A Partola és Partoglory egyedüli készítő helye.

160 SECOND AVENUE,

NEW YORK, N. Y.

KÜLÖN KÉRELEM: Sziveskedjék ezen hirdetést ismerőseinek, barátainak és rokonainak azonnal megmutatni, hogy ők is megtehessek rendeléseiket.

New Yorkiak és a környékbeliek személyesen is felkeresheti a Partos Patikát, 160 Second Ave., New York, N. Y., amely hétköznapiokon reggel 8 órától este 6 óráig, vasárnapokon pedig reggel 8 órától délután 2 óráig van nyitva.